

Handläggare
Helena Gåije
Plan- och exploateringsenheten

Diarienummer
15KS/73

Kommunfullmäktige

Antagande, detaljplan för Strömma 1:292 m.fl. PFO-delområdet S4D - Västeräng

Förslag till beslut

1. Antagandehandlingarna för detaljplan Strömma S4D godkänns.
2. Granskningsutlåtande för detaljplan Strömma S4D godkänns.
3. Detaljplan för Strömma S4D antas.

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Aktuellt detaljplaneförslag syftar till att anpassa området för permanentboende och ange riktlinjer för kommande bebyggelseutveckling samt förse området med kommunala vatten- och spillvattenledningar (VS). Planområdet omfattar idag 60 fastigheter med en blandning av permanentbostäder och fritidshus. Målsättningen är att tillvarata områdets karaktär och samtidigt möjliggöra för permanentbosättning. Minsta fastighetsstorlek är föreslagen till 2500 kvm, och planen medger även större byggrätter. En större naturfastighet kommer att ges möjlighet att bilda två nya avstyckningar för bostadsändamål. Planförslaget säkerställer natur- och vattenområden samt områden som behövs för dagvattenhanteringen.

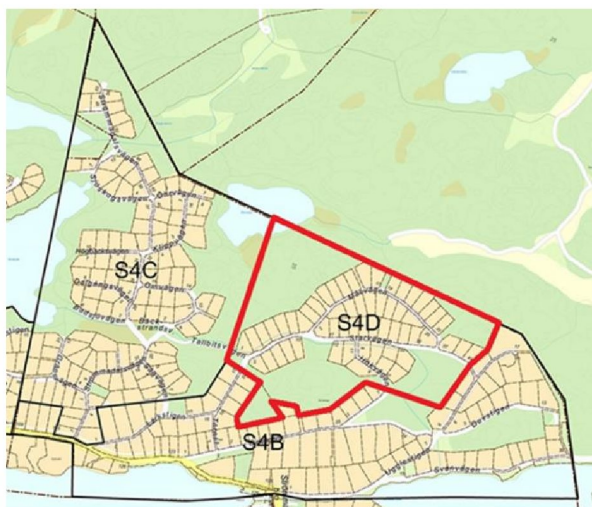
Handlingarna har varit på granskning 2016-11-03 till 2016-11-23.

Bakgrund

Delområde Strömma S4 (bestående av Strömma S4A, S4B, S4C och S4D) består idag av ca 300 fastigheter med varierande tomtstorlekar. Inom området finns både planlagd (äldre byggnadsplaner) och icke planlagd mark. Området omfattar fastigheter norr om Stavnäsvägen och Strömma kanal och gränsar i väster mot det redan planlagda delområdet S2. I norr och öster gränsar planområdet till naturmark.

Av dagens drygt 300 fastigheter är ca 175 är permanentbebodda och ca 480 personer är folkbokförda i Värmdö kommun. En bedömning är att fullt permanentbebyggt och bebott med bibehållen fastighetsindelning så kommer det att bo över 700 personer i området. Därtill kommer eventuella nya avstyckningar i området som ytterligare kan öka antalet boende. De nytillkommande invånarna kommer förmodligen att i hög grad vara barnfamiljer varför en förskjutning av befolkningsstrukturen i området är att vänta. En ny förskola bedöms också på sikt behöva etableras i området Värmdövik-Herrviksnäs-Strömma.

Förvaltningen bedömde vid inledningen av planarbetet att det var lämpligt att dela in Strömma i fyra olika plan- och VA-utbyggnadsområden. Dessa fick benämningarna S4A, S4B, S4C och S4D. Detaljplan för delområde S4A och S4B har vunnit laga kraft och arbetet med S4C är påbörjat.

Diarienummer
15KS/73

Figur 1: Strömma S4D markerat med röd linje.

Ärendebeskrivning

Det aktuella området föreslås planläggas med standardförfarande. Alla fastigheter inom vägföreningen kommer att ingå i samma detaljplan vilket skapar ett bättre helhetsgrepp, underlättar för framtida VA-utbyggnad och att ge liknande förutsättningar för boende i samma område. Planen avser även att medge mindre förändringar som större byggrätter och utformning av permanentboende samt breddning av vägområde. I och med de få förändringarna bedömer förvaltningen att områdets karaktär kan bibehållas och bevara omkringliggande naturområde som utgör höga naturvärden med nyckelbiotoper och ekologiskt känsliga områden.

En förprojektering som redovisar förslag till det kommunala VS-nätets utformning och preliminära placeringar av pumpstationer tas fram parallellt med planarbetet. Ledningsnätet kommer så långt möjligt att förläggas i befintliga lokal- och uppsamlingsvägar inom området.

Detaljplanen kommer att genomföras enligt nya PBL 2010:900 i dess lydelse efter 1 januari 2015 med utökat förfarande.

Bedömning

Förvaltningen bedömer att förslag till detaljplan för Strömma S4D kan antas.

Ekonomiska konsekvenser

Planarbetet finansieras delvis med PFO-projektets driftbudget. En del av planarbetet finansieras genom planavgifter vid ny- och tillbyggnation. Områdets detaljplaneläggning är budgeterad i PFO-projektets budget för 2015 och 2016.

Konsekvenser för miljön

Grundvatten och ytvatten förbättras när området ansluts till kommunens vatten- och spillvattensnät.

Diarienummer
15KS/73

Konsekvenser för medborgarna

De boende får genom föreslagen detaljplaneläggning möjlighet att ansluta till VS- ledningar, bygga nya bostadshus och i ett fall kunna avstycka två nya fastigheter.

Konsekvenser för barn

Området kan erbjuda ett attraktivt boende för barnfamiljer. Planarbetet gör det möjligt att förbättra vägnätet och förbättra trafiksäkerheten för barn och andra boende i området.

Ärendets beredning

Ärendet är berett av samhällsbyggnadsavdelningen.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Planbeskrivning	Bilaggs
2	Plankarta	Bilaggs
3	Fastighetsförteckning	Bilaggs ej
4	Samrådsredogörelse	Bilaggs ej
5	Granskningsutlåtande	Bilaggs
5	Dagvattenutredning WRS	Bilaggs ej
6	Dagvattenutredning Bjerking	Bilaggs ej

Beslut i ärendet

- KSPU 2015-08-26, § 64 Godkännande av start-PM.
 KSPU 2016-05-18, § 27 Godkände samrådshandlingarna och att de sänds på samråd.
 KSPU 2016-10-19, § 55 Godkände granskningshandlingarna och att de sänds granskning.

Sändlista för beslutsexpediering

Samhällsbyggnadsavdelningen, plan- och exploateringsenheten
 Länsstyrelsen i Stockholms län
 Lantmäteriet
 Trafikverket Region Stockholm
 AB Storstockholms Lokaltrafik
 Stockholms läns landsting
 Storstockholms Brandförsvär
 Vattenfall Eldistribution AB
 TeliaSonera Skanova Access AB
 Bygg- och miljöavdelningen

Camilla Broo
Kommundirektör

Lars Öberg
Sektorchef

Detaljplan för
**Strömma 1:292 m.fl. PFO delområde S4D –
Västeräng**

GRANSKNINGSUTLÅTANDE

Antagandehandling

PBL (2010:900) i dess lydelse efter 1 januari 2015

Dnr: 15KS/73

Datum: 2017-01-23

Samhällsbyggnadsavdelningen

VÄRMDÖ KOMMUN

GRANSKNINGSUTLÅTANDE

DETALJPLAN FÖR Strömma 1:292 m.fl. PFO område S4D - Västeräng, VÄRMDÖ KOMMUN

Detaljplan för Strömma 1:292 m.fl. PFO område S4D - Västeräng, har varit ute på granskning under tiden 2016-11-03 – 2016-11-23. Information om granskning skickades ut till fastighetsägare inom området samt till fastighetsägare vars fastigheter angränsar till planområdet. Information skickades även till länsstyrelsen, kommunen, organisationer och föreningar.

Under granskningen fanns möjlighet att lämna eventuella synpunkter skriftligen.

Totalt har 12 stycken yttranden inkommit under samrådstiden. Samtliga yttranden finns att tillgå i sin helhet på samhällsbyggnadsavdelningen. Alla som lämnat synpunkter har bedömts vara berörda sakägare.

Granskningsutlåtandet är uppdelat i tre delar:

Del A. Ändringar efter granskning

Del B. Inkomna yttranden samt avdelningens kommentarer

Del C. Sakägare och myndigheter som inte har fått sina synpunkter tillgodosedda

Yttranden har lämnats av

	Namn	Fastighetsbeteckning	Datum
	Myndigheter		
1	Länsstyrelsen		2016-11-03
2	Lantmäteriet		2016-11-15
3	Bygg-, miljö och hälsoskyddsnämnden		2016-11-25
4	Trafikverket		2016-11-17
	Företag		
5	Svenska kraftnät		2016-11-17
6	Trafikförvaltningen		2016-11-02
7	Vattenfall		2016-11-11
	Sakägare		
8	Fastighetsägare	Strömma 1:297	2016-11-15
9	Fastighetsägare	Strömma 1:104, 1:73	2016-11-18
10	Fastighetsägare	Strömma 1:296	2016-11-21
11	Fastighetsägare	Strömma 1:247	2016-11-18
12	Fastighetsägare	Strömma 1:254, 1:301, 1:353, 1:275, 1:303, 1:274, 1:300, 1:296, 1:296, 1:255, 1:294, 1:295, 1:252 och 1:302	2016-11-21

Del A. Ändringar efter granskning

Planbeskrivningen kompletteras med:

- Ett förtydligande av kollektivtrafiken och avståndet till infartsparkeringen i Grisslinge.
- Det är den som hanterar dagvattnet som räknas som verksamhetsutövare och är därmed skyldig att bedriva verksamheten på ett miljöriktigt sätt.
- Ett förtydligande av de särskilda skälen för att upphäva strandskyddet:

GATA1 – Ytan upphävs med stöd av MB genom att befintliga ledningar som behövs för elförsörjning och VA är lokaliserade i gatan idag. Dessa kan inte placeras på annat ställe och behöver vara tillgängliga för åtkomst. Försörjning av el och VA är ett angeläget allmänt intresse. Anledningen till att del av område i anslutning till befintlig väg planläggs som gata är för att säkerställa en trafiksäker lösning, vilket är ett angeläget allmänt intresse. Den påverkan som sker på strandskyddets syften är begränsad eftersom allmänheten kan röra sig i området även fortsättningsvis och naturvärdena är begränsade eftersom de är starkt påverkade av dikning utmed vägen.

Kvartersmark E1 – Områdena planläggs för elstationer som ej kan placeras utanför strandskyddsområde pga grund av närhet till befintliga ledningar i vägområde och att omgivande mark är planlagd som kvartersmark bostadsändamål. E-områdena behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse. Den påverkan som sker på strandskyddets syften är begränsad eftersom E-områdena är begränsade till yta och naturvärdena är påverkade av att det finns befintliga elstationer på platserna.

Väg inom allmänplatsmark – området där vägen på kvartersmark planeras är genom bebyggelse väl avskilt från området närmast strandlinjen. Området närmast strandlinjen är även nyttjad för gata. Den påverkan som sker på strandskyddets syften är begränsad eftersom en väg inte avhåller allmänheten från att beträda området och naturvärden påverkas i begränsad omfattning av den föreslagna kvartersmarksytan eftersom det redan finns en stig på denna plats.

Plankartan kompletteras med:

- våningsantal II
- att allmän plats förtydligas med gata och natur
- a_1 som saknas på gata
- linjemanér förtydligas
- byggnadsarea och bruttoarea, vilket innebär att källare inte är tillåtet för komplementbyggnad.

Plankartan kommer justeras så att de nya fastigheterna kan få varsin infart.

Del B. Inkomna yttranden samt avdelningens kommentarer

Nedan presenteras en sammanfattning i punktform av inkomna yttranden. Alla yttranden finns att ta del av i sin helhet på Samhällsbyggnadsavdelningen.

	Yttrande	Kommentar
1. Länsstyrelsen	Länsstyrelsen har inget att erinra.	
2. Lantmäteriet	Lantmäteriet anser: <ul style="list-style-type: none"> • att bestämmelsen a_1 saknas på gata, att linjemanér förtydligas • att rättigheter redovisas, att det föreligger osäkerhet om diket kan ingå i gemensamhetsanläggningen eller om det	<ul style="list-style-type: none"> • Plankartan kompletteras med a_1 som saknas på gata, att linjemanér förtydligas. • Vägen med dess diken ses som en sammanhängande anläggning och kan med fördel förvaltas i ett

	ska regleras genom markavvattning.	sammanhang. Då vägen idag förvaltas av Västerängs Samfällighetsförening ser kommunen det som naturligt att diket ingår i föreningens förvaltning.
3.	Bygg-, miljö och hälsoskyddsnämnden	
	För brandsäkerhet/släckning bra om det finns brandvatten eller brandposter i området.	Ett så kallat alternativt brandvattensystem kommer att tillämpas inom planområde Det innebär att relativt få brandposter kommer att anläggas och att brandförsvaret i första hand förväntas kunna släcka med det vatten man har med sig i tankbilen.
	BMHN anser att det saknas skäl för att upphäva strandskyddet inom GATA1, kvartersmark E1, samt kvartersmarken som ska utgöra väg för nybildning av två fastigheter.	<p>Förvaltningen har tillsammans med BMHN kommit fram till att strandskyddet kan upphävas inom angivna platser om förtydliganden kring skäl och påverkan anges i planbeskrivningen. Planbeskrivningen kompletteras med följande:</p> <p>GATA1 – Ytan upphävs med stöd av MB genom att befintliga ledningar som behövs för elförsörjning och VA är lokaliserade i gatan idag. Dessa kan inte placeras på annat ställe och behöver vara tillgängliga för åtkomst. Försörjning av el och VA är ett angeläget allmänt intresse.</p> <p>Anledningen till att del av område i anslutning till befintlig väg planläggs som gata är för att säkerställa en trafiksäker lösning, vilket är ett angeläget allmänt intresse. Den påverkan som sker på strandskyddets syften är begränsad eftersom allmänheten kan röra sig i området även fortsättningsvis och naturvärdena är begränsade eftersom de är starkt påverkade av dikning utmed vägen.</p> <p>Kvartersmark E1 – Områdena planläggs för elstationer som ej kan placeras utanför strandskyddsområde pga grund av närhet till befintliga ledningar i vägområde och att omgivande mark är planlagd som kvartersmark bostadsändamål. E-områdena behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse. Den påverkan som sker på strandskyddets syften är begränsad eftersom E-områdena är begränsade till yta och naturvärdena är påverkade av att det finns befintliga elstationer på platserna.</p> <p>Väg inom allmänplatsmark – området där vägen på kvartersmark planeras är genom bebyggelse väl avskilt från området närmast strandlinjen. Området</p>

		närmast strandlinjen är även nyttjad för gata. Den påverkan som sker på strandskyddets syften är begränsad eftersom en väg inte avhåller allmänheten från att beträda området och naturvärden påverkas i begränsad omfattning av den föreslagna kvartersmarksytan eftersom det redan finns en stig på denna plats.
	Bygg-, miljö och hälsoskyddsnämnden anser att handlingarna ska kompletteras med förtydligande om verksamhetsutövare av dagvatten ansvarsområde.	Planbeskrivningen kompletteras med: Det är den som hanterar dagvattnet som räknas som verksamhetsutövare och är därmed skyldig att bedriva verksamheten på ett miljöriktigt sätt.
4.	Trafikverket	
a	Trafikverket konstaterar att ingen gång- och cykelväg finns inom planområdet. Trafikverket anser generellt att nya bostäder och verksamheter ska lokaliseras så att goda förutsättningar skapas för ett minskat bilberoende och att underlätta överflyttning till kollektivtrafik, - gång- och cykelresor. Det är därför viktigt att beakta förutsättningar för trafiksäkra och trygga gång- och cykelvägar till målpunkter.	Vägarna inom området har enskilt huvudmannaskap och det är vägföreningens ansvar att bygga ut gång- och cykelvägar, planen medger plats för gång- och cykelvägar.
b	Trafikverket är väghållare för väg 222, Värmdöleden, och vill belysa att kommunen bör ha i åtanke att den sammanlagda exploateringen i de prioriterade förändringsområdena (Strömma, Värmdövik och Herrviksnäs) kan komma att få konsekvenser för framtida trafikalstring på väg 222. Trafikverket har ingen möjlighet att bekosta eventuella åtgärder som den ökade belastningen skulle kunna innebära.	Kommunen har i åtanke att den sammanlagda exploateringen i de prioriterade förändringsområdena (Strömma, Värmdövik och Herrviksnäs) kan komma att få konsekvenser för framtida trafikalstring på väg 222.
5. Svenska kraftnät		
	Svenska kraftnät har inget att erinra.	
6.	Trafikförvaltningen SLL	
a	Trafikförvaltningens lämnade ett yttrande i samrådet, detta nämndes inte i samrådsredogörelsen och yttrandena tas upp i detta dokument.	
b	Beskrivningen av kollektivtrafiken i planen bör tydliggöras. Eftersom infartsparkeringen i Grisslinge nämns bör även avstånd till denna anges.	Beskrivningen av kollektivtrafiken kommer att tydliggöras och avståndet till infartsparkeringen i Grisslinge kommer att anges.
c	Trafikförvaltningen saknar förslag på exempelvis cykelparkeringar vid aktuella busshållplatser, vilket hade varit i linje med översiktsplanens intentioner vad gäller kollektivt resande för detaljplaner som denna.	Busshållplatserna ligger inte inom detaljplanen.
7. Vattenfall		
	Vattenfall har vid samrådsskedet redogjort för elanläggningar inom dp och info gäller allttjämt.	Planhandlingarna har kompletteras så att önskemålet uppfylls.
8. Fastighetsägare Strömma 1:297		
	Fastighetsägare Strömma 1:297 anser att infarten till fastigheten som idag ligger på naturändamål inte behöver ändra ändamål till kvartersändamål.	Förvaltningen gör en annan bedömning och anser att infarten ska vara kvartersändamål.

9. Fastighetsägare Strömma 1:104 och 1:73		
	<p>Fastighetsägare Strömma 1:104 och 1:73 anser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att minsta tillåtna fastighetsstorleken på 1:104 ska vara 5200 kvm och separata infarter till de nya fastigheterna. • Att texten ändras på sid 30/43 till: Naturmark som idag är i privat ägo inom Strömma 1:104 och vilken inte kommer att utgöra kvartersmark enligt den nya detaljplanen, tillförs gemensamhetsanläggningen Strömma GA4 efter att planens antagande samt att avtal fullföljs/reglerats vilket tillförsäkrar ägaren till fastigheten Strömma 1:104 åtkomst till erforderlig mark inom fastigheten Strömma 1:247 för tillfart avseende nya byggrätter inom fastigheten Strömma 1:104. 	<ul style="list-style-type: none"> • Plankartan kommer justeras så att de nya fastigheterna kan få varsin infart. • Processen som krävs för att tillföra gemensamhetsanläggningen Strömma ga:4 naturmark från Strömma 1:104 kan inte villkoras av att Strömma 1:104s rätt till tillfart över Strömma 1:247 först ska vara reglerad. Processerna har delvis olika parter och kan därför inte villkoras varandra. Texten uppdateras därför inte.
10. Fastighetsägare Strömma 1:296		
	<p>I detaljplaneförslaget finns en prickmarkering på vår fastighet Strömma 1:296, Starvägen 10. Denna prickmarkering vill vi i första hand att den helt tas bort från fastigheten. I andra hand vill vi att ev. kvarstående markering förminskas till att ligga minst 10 meter ifrån huvudbyggnaden. Prickmarkeringen i detaljplaneförslaget ligger tätt intill byggnaden både på norr- och östsidan. Fastighetens användbarhet begränsas alltför kraftigt med den föreslagna markeringen.</p>	<p>Kommunen har inte för avsikt att ta bort prickmarken pga att den påvisar översvämningsrisk enligt dagvattenutredningen och det inte är lämpligt att bygga till huset åt det hållet.</p>
11. Fastighetsägare Strömma 1:247		
	<p>Fastighetsägare Strömma 1:247 undrar varför det är omöjligt att lägga till ca 25 hektar bostäder.</p>	<p>Enligt översiktsplan 2012-2030 är målet med prioriterade förändringsområden att det ska vara möjligt att omvandla välbelägna fritidshus inom kommunen till åretruntbostäder och att karaktären ska bibehållas genom att förtätning undviks.</p> <p>Detta innebär att inga nya tomter kommer att tillskapas på de fastigheter som tidigare har varit planlagda som allmän plats park och områdena som redan är redan upplåtna för Gemensamhetsanläggningen Strömma ga:4 för naturmark.</p>
12.	<p>Fastighetsägare Strömma 1:254, 1:301, 1:353, 1:275, 1:303, 1:274, 1:300, 1:296, 1:296, 1:255, 1:294, 1:295, 1:252 och 1:302</p>	
	<p>Fastighetsägarna motsätter sig den föreslagna prickmarken pga översvämningsrisken.</p>	<p>Kommunen har inte för avsikt att ta bort prickmarken pga att den påvisar översvämningsrisk enligt dagvattenutredningen.</p>

Del C. Sakägare och myndigheter som inte har fått sina synpunkter tillgodosedda

Samråd

Fastighetsbeteckning/Myndighet	Ej tillgodosedda synpunkter
Fastighetsägare Strömma 1:73	Annan placering av nya fastigheter.
Fastighetsägare Strömma 1:104	Justering av fastighetsgräns för tillkommande fastigheter samt placering av sopkärl.
Fastighetsägare Strömma 1:247	Nya fastigheter

Granskning

Fastighetsbeteckning/Myndighet	Ej tillgodosedda synpunkter
Fastighetsägare Strömma 1:296	Prickmarkering på fastigheten ska tas bort eller förminska 10 m från huvudbyggnaden.
Fastighetsägare Strömma 1:254, 1:301, 1:353, 1:275, 1:303, 1:274, 1:300, 1:296, 1:296, 1:255, 1:294, 1:295, 1:252 och 1:302	Prickmarkering på fastigheterna ska tas bort.
Fastighetsägare Strömma 1:247	Nya fastigheter på naturmark
Fastighetsägare Strömma 1:297	Infarten till fastigheten ska fortsatt ligga på naturändamål.

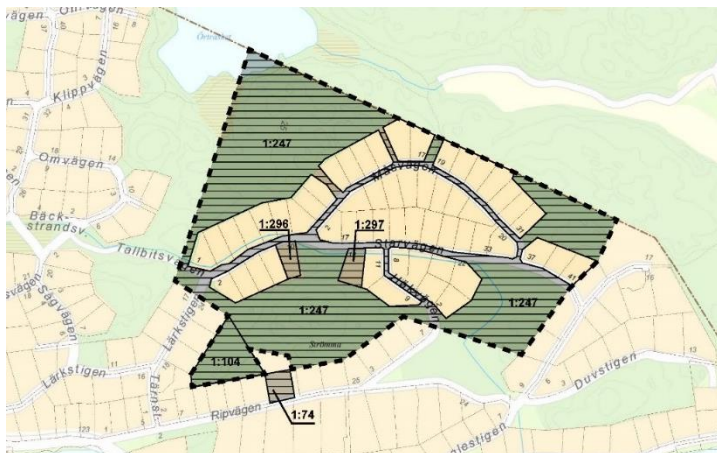
Värmdö 2017-01-23

SAMHÄLLSBYGGNADSAVDELNINGEN

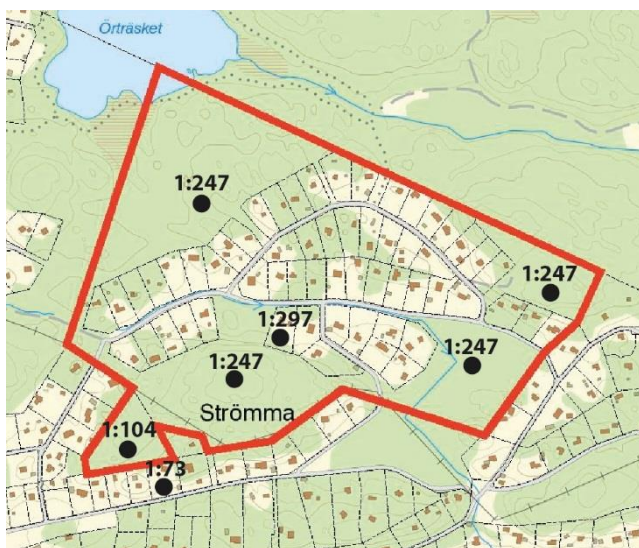
Henrik Lundberg
Samhällsutvecklingschef

Helena Gåije
Planarkitekt/Projektledare

BILAGA 1. FASTIGHETER SOM INKOMMIT SOM INKOMMIT MED SYNPUNKTER UNDER SAMRÅDET OCH GRANSKNING

Figur 1. Fastighetägare som inkommit med synpunkter under samrådet

Figur 2. Fastighetägare som inkommit med synpunkter under granskning.

Detaljplan för
**Strömma 1:292 m.fl. PFO delområde S4D –
Västeräng**

PLANBESKRIVNING

Antagandehandling

Plan- och bygglagen (2010:900) i dess lydelse efter 1 januari 2015

Dnr: 15KS/73

Datum: 2017-01-23

Samhällsbyggnadsavdelningen

VÄRMDÖ KOMMUN

INLEDNING

PLANHANDLINGAR

- Detaljplanekarta med planbestämmelser
- Planbeskrivning
- Samrådsredogörelse
- Granskningsutlåtande

BILAGOR

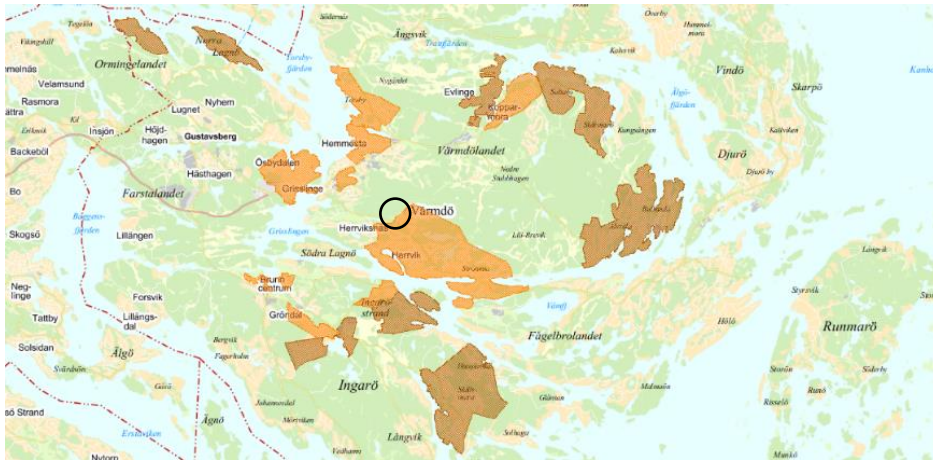
- Fastighetsförteckning
- Översiktlig naturbeskrivning, rev. 01, mar 2014
- Dagvattenutredning, upprättad 2010-05-17 (WRS)
- Dagvattenutredning, upprättad 2016-03-23 (Bjerking)
- Kroksjöns avvattning, upprättad 2014-02-26 (SWECO)

PLANPROCESSEN

För denna plan tillämpas Plan- och bygglagen (2010:900) i dess lydelse efter 1 januari 2015 med standardförfarande. En detaljplan ger en samlad bild av den avsedda mark- och vattenanvändningen och hur miljön avses förändras eller bevaras. En detaljplan redovisas som ett avgränsat område på en karta med bestämmelser. Till detaljplanekartan hör en planbeskrivning som förklarar syftet och innehållet i planen samt vad som behöver göras för att planen ska kunna förverkligas.

Den samlade bedömningen av markens och vattnets användning som görs i en detaljplan ger också ramarna för prövning av olika framtida lov, till exempel bygglov, rivningslov och marklov. Detaljplanens bestämmelser ligger även till grund för tillstånd enligt miljöbalken och prövning enligt till exempel fastighetsbildningslagen, anläggningslagen och ledningsrättslagen. I och med att ett område har detaljplan finns såväl fastställda byggrätter som ett skydd mot oönskade förändringar. Härigenom går lovprövning både snabbare och enklare. Det blir även mindre risk för grannrättsliga tvister.

BAKGRUND

Kommunens PFO-områden utpekade i översiktsplanen, planområdet visas med svart ring.

Under senare år har det skett en kraftig inflyttning till Värmdö. Många fritidshusområden har successivt omvandlats till permanentbostäder och i och med det har behovet av barnomsorg, skolor och äldreomsorg ökat. Permanentbosättningen innebär också att vattenuttaget och belastningen på enskilda avloppsanläggningar och recipienter ökar liksom trafiken på vägar till och inom områdena. Strömma är i Värmdö kommuns tidigare översiktsplan från 2003, tillsammans med Värmdövik och Herrviksnäs, utpekad som ett så kallat prioriterat förändringsområde som ska detaljplanläggas och där anläggningar för kommunalt vatten- och spillvatten ska byggas ut. Ett program upprättades för områdena Strömma, Värmdövik och Herrviksnäs 2005. Totalt berör programmet ca 1100 fastigheter. Efter programsamrådet har programområdet delats upp i fler mindre delområden. Denna detaljplan är en av flera planerade detaljplaner inom Strömma och har fått namnet Strömma S4D. I den av fullmäktige 14 dec 2011 antagna och nu gällande översiktsplanen pekades området även här ut som ett prioriterat förändringsområde. Planen stämmer överens med översiktsplanens intentioner.

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Detaljplanen syftar till att anpassa området för permanentboende och ange riktlinjer för kommande bebyggelseutveckling samt förse området med kommunalt vatten och spillvatten. Planområdet omfattar idag 60 fastigheter med en blandning av permanentbostäder och fritidshus. Målsättningen är att tillvarata områdets karaktär och samtidigt möjliggöra för permanentbosättning. Minsta fastighetsstorlek är föreslagen till 2500 m², och planen medger även större byggrätter. En större naturfastighet kommer att ges möjlighet att bilda två stycken bostadsfastigheter. Planförslaget säkerställer natur- och vattenområden samt områden som behövs för dagvattenhanteringen.

FÖRENLIGT MED 3, 4 OCH 5 KAP. MILJÖBALKEN

Miljöbalkens (MB) kapitel 3 och 4 innehåller grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden för särskilda områden i landet. Kapitel 5 bestämmer att regeringen får meddela föreskrifter för miljö kvalitetsnormer om kvaliteten på mark, vatten, luft eller miljön i övrigt och att kommuner ska ansvara för att de följs.

De åtgärder planen medger bedöms vara förenliga med en ur allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt kapitel 3. Planområdet ingår inte i något av de områden som nämns inom kapitel 4 och planen bedöms heller inte ge upphov till att några miljö kvalitetsnormer överskrids enligt kapitel 5. Sammanfattningsvis anses därmed planförslaget vara förenligt med 3, 4 och 5 kap miljöbalken. Se även avsnitt om behovsbedömning om betydande miljöpåverkan samt kapitel om planens genomförande för mer information om bedömningarna kring förenlighet med ovanangivna kapitel.

PLANDATA

Planområdet har fått benämningen S4D – Västeräng eftersom det är den fjärde etappen att planeras i det prioriterade förändringsområde som i planprogrammet kallas S4. En detaljplan för området väster om nu aktuellt område, kallat S4A, vann laga kraft 2011. Detaljplan för Strömma S4B – Ripvägen m.fl. vann laga kraft 2016. Arbetet med detaljplanen S4C - Strömmadal är pågående och beräknas antas 2016.

Detaljplanen för Strömma S4D – Västeräng genomförs enligt nya PBL 2010:900 i dess lydelse efter 1 januari 2015 med standardförfarande.

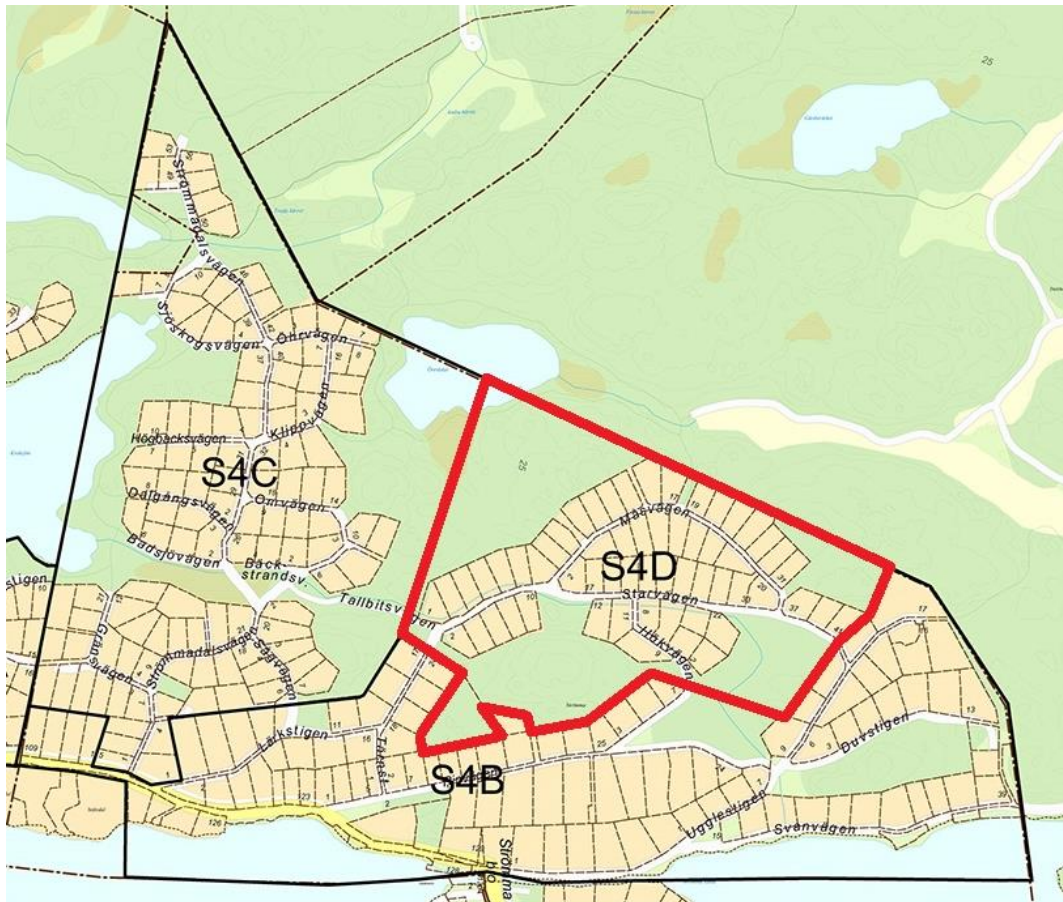
Läge och avgränsning

Planområdet är beläget norr om Strömma kanal på Värmdölandet, ca 10 km öster om Värmdös centralort Gustavsberg och 7 km sydost om Hemmesta. Planområdet avgränsas i väst av S4C- Strömmadal, i öster och söder till S4B - Ripvägen och norr till ett naturmarkområde kallat "Storskogen", som är det centrala grönområdet på Värmdölandet och det största sammanhängande skogsområdet i denna del av kommunen.

Areal

Planområdets areal är ca 42 hektar. De flesta fastigheter inom planområdet har en areal om 2500-3500 m² med undantag för två betydligt större fastigheter (Strömma 1:104 och Strömma 1:247).

Planområdet med röd gränsdragning.

MARKÄGFÖRHÅLLANDEN

Bostadsfastigheterna ägs av enskilda fastighetsägare. Fastigheterna i området ingår i gemensamhetsanläggningen Strömma ga:2 och ga:4 som förvaltas av Västerängs samfällighetsförening. Västerängs samfällighetsförening är huvudman för vägarna i området.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

ÖVERSIKTLIGA PLANER

I kommunens översiktsplan för 2012-2030 är planområdet utpekad som ett så kallat prioriterat förändringsområde (PFO-område). Översiktsplanen anger att dessa områden ska planläggas och att kommunala vatten- och spillvattenledningar (VS) ska byggas ut i områdena.

Några av översiktsplanens allmänna rekommendationer för PFO-områden

- Förtätning genom avstyckning ska undvikas och karaktären i området ska bibehållas.
- Hänsyn ska tas till strandskydd och känslig natur.
- Vägar och naturområden ska förvaltas med enskilt huvudmannaskap.
- Dagvatten ska utredas.
- Utbyggnad av kommunala vatten- och spillvattenledningar ska vara genomförda innan utökade byggrätter medges.

Översiktsplanens allmänna rekommendationer för vägar och trafik i PFO-områden

- Det lokala vägnätet ska utvecklas i takt med att trafiken ökar.
- Kollektivt resande ska underlättas genom hållplatser, infartsparkeringar och cykeluppställning samt utbyggnad av gång- och cykelvägar.
- Uppsamlingsvägar kan behövas som medger möte för två bilar och gående.

BEHOVSBEDÖMNING OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

En behovsbedömning har utförts med en tillhörande checklista för miljöfrågor för aktuellt planområde. Behovsbedömning upprättas för att avgöra om planen kan leda till betydande miljöpåverkan eller inte. Alla berörda miljö- och kulturaspekter i och runt planområdet ska bedömas. Bedömningen av miljöaspekterna ska leda till ett motiverat ställningstagande om planen förväntas medföra betydande miljöpåverkan eller inte och om en miljöbedömning inklusive miljökonsekvensbeskrivning behöver tas fram. Om planen bedöms kunna medföra betydande miljöpåverkan ska en miljöbedömning enligt 6 kap. miljöbalken göras.

Samhällsbyggnadsavdelningen bedömer att planen inte kommer att medföra betydande miljöpåverkan, vilket motiveras av att detaljplanen inte bedöms

innebära betydande påverkan på miljöaspekterna. Detaljplanen bedöms heller inte innebära några påtagliga risker för människors hälsa och säkerhet. Vidare tillåter planen för Strömma S4D inte någon förändring av naturområdet bortsett från att två nya fastigheter tillåts bildas på en större naturfastighet och planens genomförande bedöms vara förenligt med översiktsplanen. De värdefulla naturområdena kommer inte att påverkas och planens genomförande bedöms heller inte bidra till att miljö kvalitetsnormer överskrids. Inga förutsättningar anges för kommande verksamheter eller åtgärder som kräver tillstånd enligt bilaga 1 i förordningen om miljöfarlig verksamhet (MB) eller i MKB-förordningens bilaga 3. Detaljplanen bedöms inte vara av stor betydelse för andra planers eller programs miljöpåverkan, men Krok-sjöns avrinningsområde börjar i intilliggande planområde Strömma S4C – Strömmadal och sträcker sig genom aktuellt planområde och vidare genom intilliggande planområde för S4B. Utbyggnad av kommunalt VA bedöms kunna bidra till att vattenkvaliteten i omgivande vattenområden förbättras. Planen möjliggör även breddning av vägar vilket kommer öka trafiksäkerheten i området, då breddning möjliggör trottoarer mm som gör att boende i området kan röra sig mer säkert. Sammanfattningsvis bedöms planens genomförande inte ge någon betydande miljöpåverkan och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) enligt miljöbalken behöver därför inte upprättas. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning,

KOMMUNALA PROGRAM OCH PLANERINGSUNDERLAG

Ett gemensamt program upprättades för Värmdövik-Herrviksnäs-Strömma i november 2005 i form av en fördjupad översiktsplan. Programmet, som upprättades efter kommunens översiktsplan från 2003, kommer inte att ligga till grund för det fortsatta detaljplanearbetet inom området eftersom kommunen fått en ny översiktsplan med nya intentioner som programmet inte följer till fullo. Vissa riktlinjer ur programmet så som ökad bygggrätt och högre standard på vägarna kommer dock att ses över i planarbetet då de det är aspekter som den nya översiktsplanen behandlar.

KOMMUNALA BESLUT I ÖVRIGT

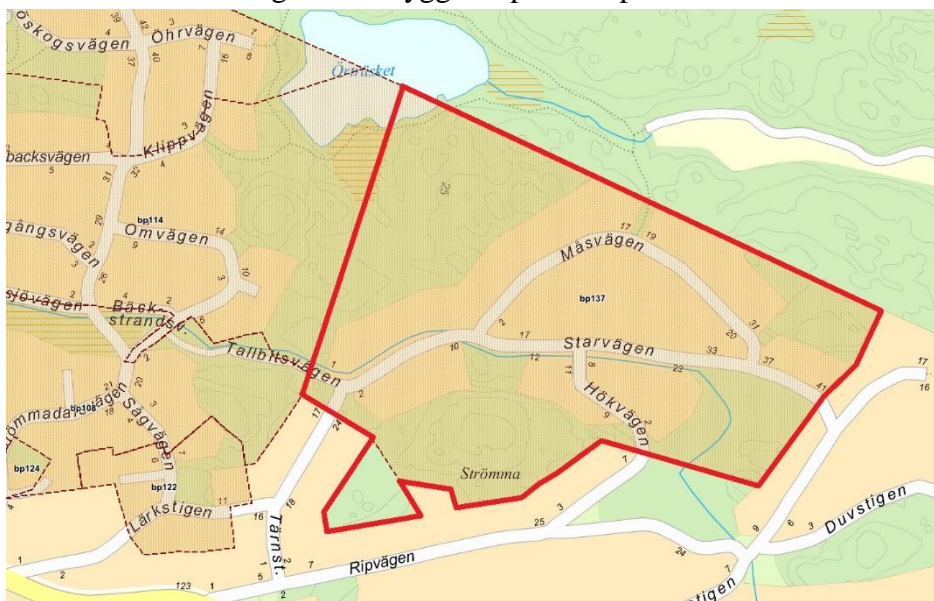
Kommunstyrelsens planutskott beslutade 2015-08-26 § 64 om att godkänna start-PM för Strömma, delområde S4D vilket innebär att detaljplanearbetet för området fick påbörjas.

Kommunstyrelsens planutskott beslutade 2016-05-18 § 27 om att uppdraga åt samhällsbyggnadsavdelningen att samråda om förslag till detaljplan för prioriterade förändringsområdet Strömma S4D. Handlingarna var på samråd 2016-06-07 till 2016-07-05.

Kommunstyrelsens planutskott beslutade 2016-10-19 § 55 om att uppdra åt samhällsbyggnadsavdelningen att skicka handlingarna på granskning för prioriterade förändringsområdet Strömma S4D.

GÄLLANDE BYGGNADSPLAN

Hela planområdet förutom den sydvästra spetsen är sedan tidigare planlagd och omfattas av den gällande byggnadsplanen bp 137 som fastställdes 1958.

Karta som visar planområdesgränsen i rött med de gällande byggnadsplanerna skrafferade i bakgrunden.

Byggnadsplanen upprättades för att tillskapa tomter för fritidsboende och medger byggrätt för 150 m² huvudbyggnad, 40 m² komplementbyggnad och minsta fastighet 2500 m². För planområdet gäller sedan 1987 även nybyggnadsförbud som planbestämmelse enligt 5 kap 8 §, 1 Plan- och bygglagen (1987:10). Aktuellt planområde följer i huvudsak befintliga plangränsen. Se karta ovan som visar det aktuella planområdets utbredning över dagens befintliga byggnadsplan.

Förordnande enligt 113 § byggnadslagen

I samband med fastställandet av byggnadsplanerna bp 137 beslutade länsstyrelsen om förordnanden enligt § 113 byggnadslagen (BL). De områden som dessa förordnanden omfattar överensstämmer med det område som nu är föremål för planläggning.

Förordnandena har sitt ursprung i att mark i anslutning till fritidshustomter i byggnadsplanen lades ut som allmän platsmark (vägar, parkmark och liknande) för att säkerställa att de boende i området ges tillgång till marken. De

markområden som omfattas av § 113 BL-förordnanden är upplåtna för gemensamhetsanläggningen Strömma ga:2 och ga:4. Förordnandena har spelat ut sin roll och fyller inte längre något syfte. Länsstyrelsen har 2016-12-12 upphävt förordnandet.

RIKSINTRESSEN

Det finns inget riksintresse inom planområdet.

FORNLÄMNINGAR

Det finns inga kända fornlämningar inom planområdet.

STRANDSKYDD OCH VATTENVERKSAMHET

Strandskydd gäller vid hav, insjöar och vattendrag och syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och till att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

I Sverige råder ett generellt strandskydd. Strandskydd gäller vid havet och vid insjöar och vattendrag (MB 7 kap. 13 §). Strandskyddet har två syften:

1. långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden
2. att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten

FÖRUTSÄTTNINGAR, FÖRÄNDRINGAR

NATUR

Befintlig bebyggelse, närmiljö och kulturmiljö

Förutsättningar

S4D är en del av det prioriterade förändringsområdet S4 som ursprungligen utgjordes av fritidshusbebyggelse, men som med tiden blivit allt mer permanentbosatt. I närmiljön finns värdefulla natur- och rekreationsområden.

Aktuella planområdet består av en blandad och ganska gles bebyggelse ofta kombinerad med naturtomter är karaktäristisk för området. Storleken varierar till största dels mellan ca 2500 och 3200 m² med undantag för Strömma 1:104 och 1:247 som är mellan 13 000 och 230 000 m². Bebyggelsen är vanligen placerad relativt långt in på fastigheterna och består till stor del av bebyggelse från 50- och 60-talet. Många hus är dock om- och tillbyggda eller

har ersatts med nya hus för permanentboende. Viss äldre bebyggelse förekommer men anses inte ha något kulturhistoriskt värde. I närmiljön finns även tillgång till värdefulla natur- och rekreationsområden som är av värde både för boende och växt och djurliv.

Förändringar

Planen bekräftar i stort sett nuvarande markanvändning, bortsett från att ny fastighetsbildning medges på en större fastighet vilket kan komma att resultera i två nya bostadsfastigheter. Vidare kommer ökad byggrätt ges till alla bostadsfastigheter då området avses anpassas till permanentboende.

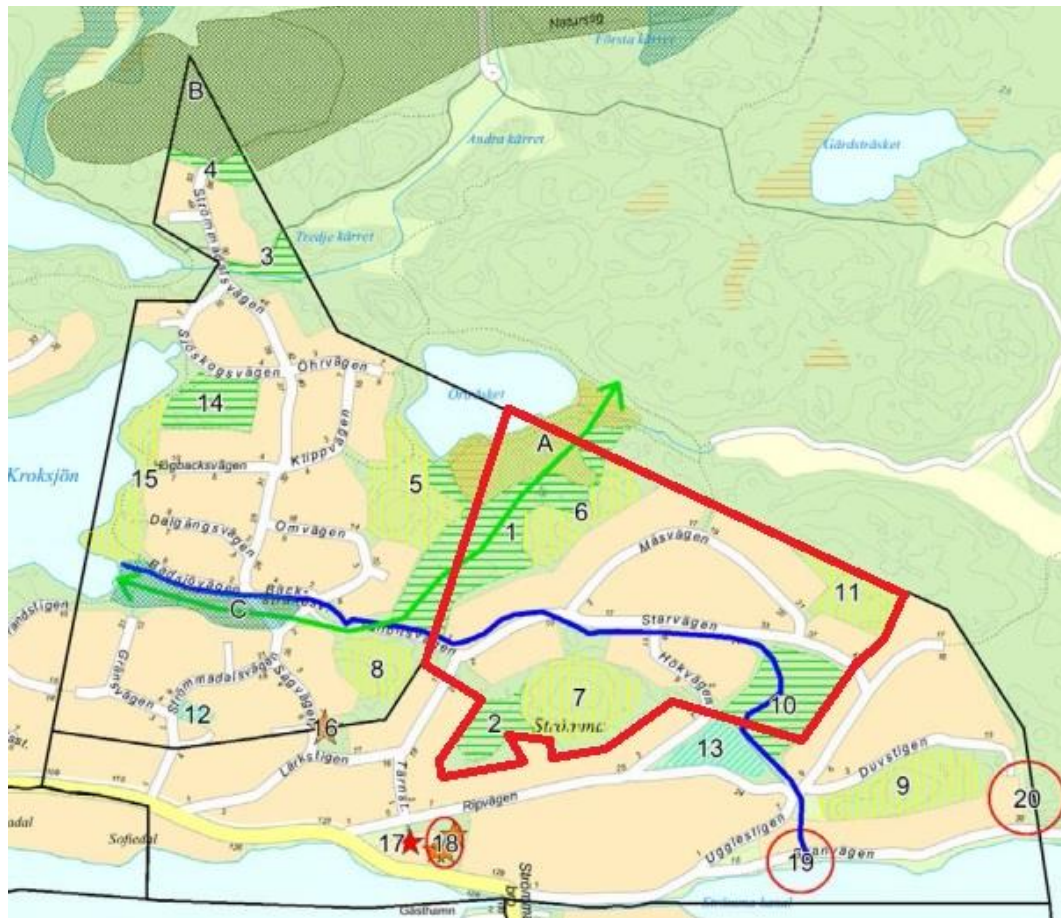

Fritidshus på naturfastighet inom planområdet.

MARK OCH VEGETATION

Förutsättningar

En översiktlig naturinventering för hela S4-området utfördes under våren 2010. Naturinventeringen uppdaterades vintern 2013-2014 efter att samhällsbyggnadsavdelningen önskat djupare kunskap om vissa områden (se *Översiktlig naturinventering, rev 01, 2014*). Den uppdaterade inventeringen pekar bland annat ut värdefulla naturområden, identifierar biologiska strukturer och redovisar områden där extra hänsyn behöver tas för att öka chansen att bevara ekologiska samband och biologiska funktioner. Naturinventeringen pekar vidare ut intressanta och bevarandevärda naturområden, se karta.

Förklaring:

	Nyckelbiotop (Skogsstyrelsen 1995)		Övriga omr. m naturintresse
	Naturvärdesobjekt (Skogsstyrelsen 1995)		Lokalt värdefullt ekologiskt samband
	Sumpskog (Skogsstyrelsen 1995)		Lokalt värdefullt vattendrag
	Frisk barrblandskog		Naturminnem ek
	Hällmarkstallskog		Bevarandevärd träd (skyddas i DP)
	Sumpskog		

Den översiktliga naturbeskrivningen visar att det finns en del större grönområden inom planområdet samt mindre naturpartier mellan de bebyggda fastigheterna i det kuperade området som innehåller värdefull natur. Inom det kuperade planområdet finns större naturpartier mellan fastigheterna, vilka i de flesta fall har en naturskogsartad karaktär med stort inslag av gamla och värdefulla träd; främst granar, tallar och aspar. Hällmarkstallskog dominerar på höjderna, och i lägre liggande partier finns frisk, näringsrik blandskog och barrblandskog med inslag av fuktiga partier.

Upp mot Örnträsket finns ett större parti naturskog, som närmst sjön utgörs av ett skogligt naturvärdesobjekt (Skogsstyrelsen 1995). Naturvärdena är kopplade till skogens ålder och naturskogsartade struktur, med träd i alla åldersklasser och inslag av riktigt gamla tallar och granar – uppåt 160 år. I an-

slutning till detta objekt finns det skogsmark i form av näringsrik barrblandskog och hållmarkstallskog som också bedöms vara värdefull. Skogen är olikåldrig och flerskiktad där det även finns lövträd i form av asp, björk och klibbal. Trädens glesa spridning släpper genom solljus till markfloran som innefattar flera signalarter vilka visar på höga naturvärden. Sammantaget bildar dessa skogsmiljöer ett lokalt kärnområde med särskilt värdefull natur.

I den södra delen av planområdet finns ett mindre parti med barrblandskog som sluttar mot ett område med hållmarkstallskog. Slutningen är blockrik och har en liten våtmark i mitten. Stående och liggande död ved, inslag av gamla träd samt närhet till hållmarkerna och branterna gör områdena värdefulla. Signalarter inom området visar på en lång skoglig kontinuitet där skogliga naturvärden har haft tid att utvecklas. I sydväst finns en betad blandskog med gamla granar, aspar och tallar och dessutom flera hålträd. Norr om området finns ytterligare ett parti med hållmarkstallskog.

Planområdet ingår inte i den utpekade regionala grönstrukturen, men angränsar i norr till Nacka-Värmdökilen som kallas Storskogen-Skärmarö kilområde. Rent fysiskt, ur ekologisk och rekreationsmässig synvinkel, hänger området ihop med den regionala grönstrukturen. Spår av älg, rådjur, räv och hare samt förekomst av skogsfåglarna spillkråka, svartmes och tofsmes visar att skogarna har värden för skogslevande arter, samt har starka ekologiska samband med skogsområdena i norr. Till viss del finns även skogliga samband åt söder mot Fågelbrolandet, främst för fåglar och andra arter som kan sprida sig genom luften.

Om naturmarken fragmenteras kan det påverka spridningsmöjligheterna för olika arter och ge kanteffekter för kvarvarande biotoper. Naturvärdena i området är främst känsliga för avverkning av gamla träd, borttagande av hålträd och död ved, uppstyckning av sammanhängande skogspartier, sprängning av hållmarker och schakt i blockrika branter samt förändrad hydrologi i lägre liggande fuktiga områden utmed bäcken.

För att skydda dessa värden bör särskild hänsyn tas till bevarandevärda träd, fuktigare låglänta områden samt bäcken med omkringliggande skyddszon. Även sammanhängande naturområden är viktiga att bevara. När permanentboendet ökar, kan även trycket på naturen som rekreationsområde öka. Den tillgängliga, närliggande naturmarken bör därför vara stor nog för att tillgodose de boendes behov av närrekreation.

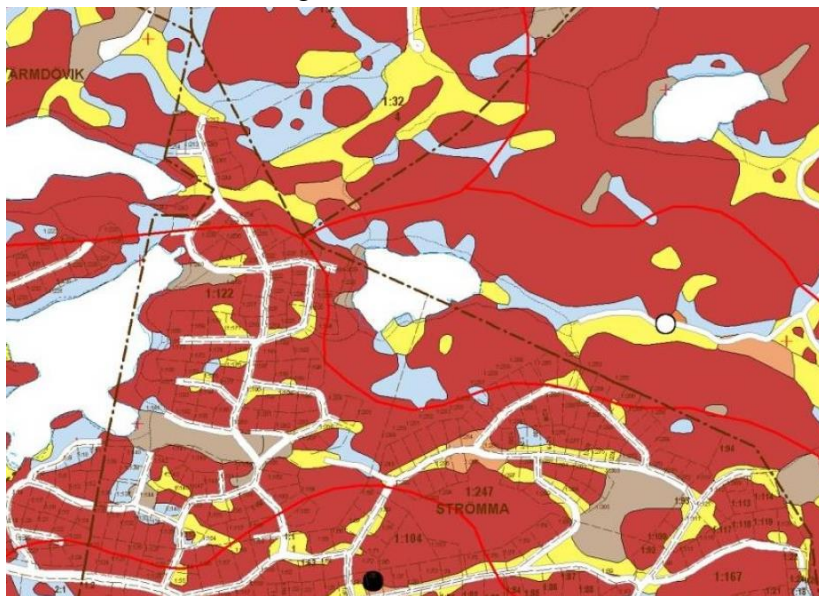
Förändringar

Syftet med planen är att bevara områdets karaktär i form av relativt gles bebyggelse med stora bostadsfastigheter som ansluter till naturmark. Storleken på fastigheterna kommer vara oförändrad och sammanhängande naturområden bevaras i stort sett inom planområdet, förutom fastigheten Strömma 1:104 som delvis tillåter två nya fastigheter. Värdena inom naturområdena skyddas genom att marklov krävs för att fälla träd med en stamdiameter större än 15 cm 1,3 m ovan mark inom områden markerade n₁ i plankartan. Under planarbetet har möjligheten att bebygga naturområden undersökts. De bedömningar som gjorts i dagvattenutredningen respektive naturinventeringen har resulterat i att befintliga grönområden bevaras bortsett från den fastighetsbildning som medges för Strömma 1:104 (se Översiktlig naturinventering, 2014, samt framtagna Dagvattenutredningar, WRS, 2010 och Bjerking 2016).

GEOLOGI

Förutsättningar

Planområdet är en del av ett typiskt mellansvenskt sprickdalslandskap med sedimentfyllda dalgångar omgivna av höga bergspartier. Terrängen är kuperad med en del större höjdskillnader. Markförhållandena varierar inom området. Marken består till största delen av urberg, morän och glacial lera. Ett större område består av kärrtorv, och det förekommer även områden med lera. På många bostadsfastigheter ligger berget i dagen eller nära markytan, och inom områden som till stor del består av urberg och lera har marken svårare att infiltrera dagvatten.

Karta: Jordartskarta över strömma S4. Röd färg anger berggrund eller tunt jordtäckte, blå färg morän, orange färg svallsediment, gul färg lera och grå färg torv.

MILJÖFÖRHÅLLANDEN OCH STÖRNINGAR

Miljökvalitetsnormer, klassificering och ekologisk status

Förutsättningar

Enligt 2 kap. 10 § plan- och bygglagen (2010:900) ska miljökvalitetsnormer (MKN) för luft- och vattenkvalitet samt omgivningsbuller iakttas vid planering och planläggning i enlighet med 5 kap. i miljöbalken.

Bäcken som leder vatten genom området från Kroksjön mynnar ut i recipienten Breviken bredvid Strömma kanal. Enligt miljökvalitetsnormen för Breviken, Torsbyfjärden och Tranaröfjärden som är mottagare av ytvatten från planområdet, är den ekologiska statusen klassad som ”måttlig” med tidsfrist fram till 2027 för att uppnå god status. Den kemiska statusen är idag klassad som ”god” med undantag för kvicksilver, TBT och bromerade difenyleter som inte bör öka.

Huvudinstrumentet för att följa miljökvalitetsnormer för buller är ett åtgärdsprogram. Eftersom Värmdö kommun har färre än 100 000 invånare behöver inget åtgärdsprogram för buller tas fram i kommunen. Normen följs när strävan är att undvika skadliga effekter på människors hälsa från omgivningsbuller. I mindre och medelstora kommuner ska strävan vara att begränsa buller. Detta styrs bland annat av de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken och reglerna om egenkontroll, tillsyn och prövning. Se vidare under stycke om Störningar.

Miljökvalitetsnormer finns för utomhusluft vad gäller halter av kväveoxid, kvävedioxid, svaveloxid, kolmonoxid, bly, bensen och partiklar. Kväveoxid kommer oftast från biltrafikens avgaser och används vanligtvis som indikator på om även övriga miljökvalitetsnormer riskerar att överskridas. Enligt data från Stockholms och Uppsala läns luftvårdsförbund exponeras inga personer i Värmdö kommun för partikelhalter (PM10) över 35 mikrogram/m³ och enligt luftföroreningskartorna över länet ligger området långt under riktvärdena för MKN. Gränsvärdet enligt MKN är 50 mikrogram/m³ och detta bedöms klaras.

Förändringar

Planens genomförande bedöms inte innebära att miljökvalitetsnormer för vatten påverkas negativt. Näringsbelastningen bedöms minska vid påkoppling till det kommunala nätet för vatten och spillvatten och bedömningen i dagvattenutredningen är att tillförseln av föroreningar till Breviken inte ökar nämnvärt med den omvandling och ombyggnation som medges genom planen. Se vidare under avsnitt Vatten och spillvatten under teknisk försörjning samt Dagvattenutredning Strömma S4D (Bjerking 2016).

Miljökvalitetsnormen för buller bedöms inte överskridas eftersom förändringen av trafiksituation kommer vara likartad dagens. Trafikmängden bedöms öka en del till följd av att andelen permanentboende ökar, men hastighet och ökning av trafikmängd bedöms inte orsaka bullernivåer som medför risk för människors hälsa till följd av buller.

En viss ökning av avgaser från fordonstrafik kan uppstå i och med att andelen permanentboende ökar. Det behövs dock betydligt större mängder trafik än vad som kommer att finnas i området efter detaljplanens genomförande för att miljökvalitetsnormerna för luftkvalitet ska överskridas.

Detaljplanen bedöms inte medföra att någon miljökvalitetsnorm överskrids.

Förorenad mark

Det finns inga kända förorenade markområden inom det föreslagna planområdet.

Radon

Inom den största delen av planområdet är nivån för radonrisk normal enligt kommunens översiktliga radonkartering, vilket varken innebär någon risk för de boende eller krav på någon vidare undersökning. Ett grönområde som ligger i den sydöstra delen av planområdet är ej bedömd då den består av torv och gyttja och därför inte heller är lämpad för bebyggelse. Därför anses inte radonnivån inom detta område vara relevant för planen.

Risk och säkerhet: skredrisk, vattenstånd och översvämning

Skredrisk

Området omfattas inte av någon skredrisk.

Vattenstånd och översvämning

Förutsättningar

Planens södra delar ingår i Kroksjöns avrinningsområde, vilket gör att det inom planområdet finns två låglänta naturområden med översvämningrisk. Dessutom går Starvägen genom ett låglänt område som är en kritisk sträcka i och med översvämningrisken då detta är det största avrinningsområdet inom Strömma S4. Merparten av Strömma S4 ligger flera meter över havsytan och förutsättningarna för att avvattna området påverkas därför inte av en eventuell havsnivåhöjning. Planområdet angränsar heller inte till havet men ansluter i norr till Örträsket. I och med detta är inte länsstyrelsen rekommendationer för bebyggelse i förhållande till medelvattenståndet aktuella för just detta område.

Vattenväxter längs Kroksjönsbäcken

Förändringar

Dagvattenutredningen visar på att det åligger risk för översvämning inom vissa partier inom planområdet. En modellering av 10- och 100-årsregn har utförts och det visar på låglänta områden där risk för översvämning finns. Ingen ny bebyggelse föreslås i dessa områden. I plankartan markeras dessa områden med mark som inte får bebyggas.

En separat utredning har gjort över den avrinning från Kroksjön som anses vara riskområde (se Kroksjöns avvattning, SWECO ENVORIRMENT AB, 2013).

Grund- och ytvatten

Förutsättningar

Möjligheterna för större grundvattenuttag i jordlagren saknas i och med avsaknaden av isälvsmaterial i form av t.ex. grusåsar. Inom planområdet består marken till stor del av berg och lera. Där bedöms vatten ha svårare att infiltrera och bilda grundvatten. Grundvatten i jord finns troligen nära markytan i de låglänta områdena medan det i övriga området finns grundvatten i bergets sprickor. Fastigheterna har idag egna vatten- och avloppslösningar inom planområdet. Den grundvattenförekomst som är mest tillgänglig för enskild vattenförsörjning är grundvatten i berggrunden.

För de lerhaltiga områdena i de låglänta partierna bedöms nederbörden till stor del rinna av som ytavrinning mot recipienten Breviken. Större delen av planområdet avvattnas mot Kroksjönsbäcken och vidare mot recipienten Breviken. En mindre del av planområdet avvattnas mot Örrträsket och sedan vidare mot Breviken. Se vidare beskrivning under avsnitt Vattenområden.

Sjön Örträsket

Förändringar

En ny detaljplan för Strömmadal innebär både för- och nackdelar avseende yt- och grundvattenförhållanden. Fördelen är bl. a. att näringshalterna kommer att minska i grund- och ytvatten i samband med att kommunala VS-ledningar byggs ut. Planen anger att dagvatten ska infiltreras inom respektive fastighet genom att endast 1000 kvm hårdgjord yta tillåts per fastighet. Om denna nivå hålls är bedömningen att en stor andel av dagvattnet kan hanteras inom fastigheten. Se förslag på åtgärder inom fastighetsmark i dagvattenutredningen (Bjerking, 2016).

Planen föreslår vidare att större delen av de befintliga naturområdena behålls för en naturlig hantering av dagvatten (se avsnitt Dagvatten under Teknisk försörjning).

Störningar (buller, lukt, luftföroreningar)

Förutsättningar

Planområdet bedöms inte vara påverkat av trafikbuller.

Förändringar

Trafiken kommer troligtvis öka med ökad andel permanentboende, dock förväntas varken buller eller luftföroreningar öka nämnvärt.

BEBYGGELSEOMRÅDEN

Bostäder

Förutsättningar

Planområdet S4D består av 60 unika fastigheter varav 2 stycken är obebyggda (Strömma 1:247 och Strömma 1:104). Bebyggelsen består av en blandning av fritidshusbebyggelse och permanentbostäder som uppförts under olika tidsperioder. Av dagens 58 bostadsfastigheter är 25 permanentbebodda och 33 stycken utgörs av fritidsbostäder. Husens utformning och gestaltning varierar vad avser storlek, färgsättning och byggnadsmaterial. Inom området finns varierande förutsättningar för befintliga bostadsfastigheter avseende storlek, topografi m.m.

Förändringar

Byggrätten uttrycks i byggnadsarea (BYA), vilket något förenklat är den yta som byggnaden upptar på marken, och i bruttoarea (BTA), vilket innebär summan av alla våningsplans area och begränsas av de omslutande byggnadsdelarna utsida. Bestämmelser anges på plankartan. Enbart friliggande enbostadshus tillåts. Största byggnadsarea för huvudbyggnad är 250 m² och största bruttoarea är 360 m². Högsta tillåtna byggnadshöjd är 6,5 m. Komplementbyggnader tillåts med en byggnadsarea om 80 m² (enskild komplementbyggnad får ej uppföras större än 60 m²), högsta tillåtna byggnadshöjd är 3 m. Vidare skall befintliga byggnader som tillkommit i laga ordning och som inte överensstämmer med bestämmelserna i plankartan anses vara planenliga. Om en sådan byggnad helt eller delvis förstörts genom våda får en ny byggnad återuppföras om inte byggnadens volym eller våningstal ökas.

Byggnader ska enligt förslaget placeras minst 4,5 meter från fastighetsgräns och 6 meter från gräns mot allmän plats. Syftet är att bland annat bevara områdets karaktär med känslan av stora och glest bebyggda naturfastigheter samt att minimera negativ miljöpåverkan på omkringliggande sjöar och vattendrag. Minsta fastighetsstorlek är därför föreslagen till 2500 m², vilket inte gör det möjligt att stycka av befintliga bostadsfastigheter.

På del av Strömma 1:104 möjliggör planen att två nya fastigheter tillåts med minsta tillåten fastighetsstorlek är 2500 m², en infart anordnas från Starvägen på Strömma 1:247. Västra delen av fastigheten blir naturmark och blir åtkomlig genom en passage på norra delen av fastigheten.

Tillfarten till Strömma 1:297 ändras från naturmark till kvartersmark.

Arbetsplatser, verksamheter, övrig bebyggelse

Störande verksamhet

Det finns ingen störande verksamhet inom området.

Djurhållning

Det finns ingen djurhållning inom området.

Offentlig service

De närmaste skolorna är Viks skola och Hemmestaskolan som ligger ca 5,5 km respektive 7 km från planområdet. Närmaste kommunala förskolor finns i Skeppsdalsström och Hagaberg. I Gustavsberg finns bibliotek, fritidsgård, vårdcentral, folktandvård, vårdboende och servicelägenheter mm.

Kommersiell service

I Hemmesta centrum finns bland annat livsmedelsaffär, post och restauranger. Ett stort utbud av kommersiell service finns på Värmdö Marknad, i Gustavsberg centrum och i Mölnvik.

Tillgänglighet

Förutsättningar

Vägarnas bredd och utformning gör att tillgängligheten är begränsad. Separata gång- och cykelvägar saknas vilket gör att framkomligheten för oskyddade trafikanter, speciellt för barn och för personer med nedsatt rörelseförmåga är bristfällig.

Förändringar

I planen tillåts användningen GATA fram till fastighetsgräns vilket innebär att gällande fastighetsgränser bibehålls samtidigt som möjligheten att förbättra trafiksituationen med gång- och cykelväg och breddning av gatan medges.

FRIYTOR

Lek och rekreation

Förutsättningar

Inom planområdet finns en iordningställd fest- och lekplats på ett mindre grönområde. Området används flitigt för rekreation. Det finns en del stigar inom naturmarken varav några leder vidare till de större regionala grönkilen i norr om planområdet. Där finns välbesökta vandringsleder för allmänheten, samt ett ridområde som även ingår i planens nordvästra del. Naturområdena inom planen är av skogskaraktär och utpekade som värdefulla för närrekreation.

Förändringar

De stora fastigheterna och områdets läge nära skog medför att behovet av friytor för lek och rekreation är tillgodosett samt att det finns flera naturområden i planen som tillgodoser en del av behovet av närrekreation. Inga förändringar planeras därför inom planområdet vad gäller ytor för lek och rekreation.

Gemensam fest- och lekplats inom området

VATTENOMRÅDEN

Sjöar och vattendrag

Förutsättningar

I den nordvästra delen av PFO-området S4 ligger Kroksjön som avvattnas via Kroksjöbäcken som finns inom planområdet för S4D, och som senare mynnar ut i Brevikssundet öster om Strömma kanal. Även avrinning från bäckens omgivning sker delvis till bäcken. Vattendraget är mycket smalt, och varierar mellan ca 0,5 och ca 1,5 meter. I sin övre del har vattendraget en bäckliknande och naturlig karaktär, med korta partier med strömmande vatten. Närmst Kroksjön omges bäcken av en sumpskog. Längre nedströms är vattendraget delvis uträtat och löper genom tomtmark. Lokalgatorna korsar vattendraget på flera platser och vattendraget går där genom trummor under vägen. I det lågt liggande partiet med beteshagar, mellan Starvägen och Ripvägen, löper vattendraget åter med naturliga och väl skuggande stränder, för att sista biten ned mot Strömma kanal löpa genom bostadsfastigheten Strömma 1:105. Arter och värden knutna till bäcken har inte undersökts närmare, men troligtvis är vegetationen kring vattendraget med beskuggning och nedfallande förna och grenar viktig för en del vattenlevande arter. Den fisk som eventuellt går upp i bäcken under lekperioden är också beroende av att bäckmiljön inte försämras eller hinder tillkommer. Inom planområdet har vattendraget ett lokalt naturvärde.

Korksjönsbäcken som går genom trummor längs Starvägen.

Eftersom bäcken rinner genom eller i direkt anslutning till fastigheter inom planområdena i S4 så finns det en risk att fastighetsägare kan, utan rättslig reglering, utföra åtgärder som påverkar vattenförhållandena och därmed eventuellt orsaka skador som t.ex. översvämningar eller sättningar. För att avrinningen från vägar och diken ska renas i största möjliga mån bör diken fortsatt hållas öppna. Om de kulverteras förloras reningseffekten och biologisk mångfald knuten till vattenmiljön går förlorade. Det ligger i kommunens intresse att förebygga denna risk och kommunen uppmanar berörda att beakta dagvattenutredningens aspekter och kommunens dagvattenpolicy liksom vikten av att inte förändra eller påverka förutsättningarna för avrinningen. En miljöjuridisk utredning har upprättats kring just Kroksjön (se *Kroksjöns avvattning*, Sweco Environment, 2014) för att visa olika möjligheter som finns kring rättslig reglering samt tydliggöra begränsningar som huvudmannen ska förhålla sig till. Utredningen beskriver också processer, initiativrätt m.m. som behövs för att kunna göra välavvägda val att hantera vattenfrågorna och säkerställa genomförbarheten av de kommande detaljplanerna. Idag finns dock inget dikesföretag eller liknande för bäcken.

Den nordvästra delen av planområdet omfattar även en del av Örträsket, som är en opåverkad och näringsfattig sjö med god vattenkvalitet. Sjön har en skogssjökaraktär men berörs inte av några särskilda föreskrifter. Däremot har sjön en liten vattenvolym och är näringsfattig, varför den bör betraktas som är särskilt skyddsvärd sjö. Tillrinningen till sjön sker främst diffust från de omgivande markerna.

Karta som visar ytvattnet inom området som utgörs av Örträsket och Kroksjöbäcken som rinner till recipienten Breviken.

Förändringar

I området har bäcken från Kroksjön ett lokalt naturvärde. Den östra delen av bäcken skyddas i planen av strandskydd. Bäcken, som omvandlas till dike, rinner på allmän platsmark och delvis på kvartersmark. En förändring av bäcken, t.ex. läge, bredd eller djup är en typ av vattenverksamhet och ska hanteras enligt 11 kapitlet i miljöbalken.

STRANDSKYDD

Förutsättningar

I dagsläget råder strandskydd vid Örträsket och delar av Kroksjöbäcken inom byggnadsplan 137. I byggnadsplan som fastställts före juni 1975 gäller strandskydd i vattenområdet intill 100 m från strandlinje och inom allmän plats (parkmark och vägar). Genom att bp 137 antogs innan strandskyddsbestämmelserna infördes är således strandskyddet upphävt på kvartersmark. Skyddet återinträder när befintlig plan upphävs i samband med att ny plan vinner laga kraft. Vid ny detaljplaneläggning behöver ställning därför tas till var strandskyddet ska gälla respektive upphävas. Om inte aktiv ställning tas till detta införs strandskyddet i hela planområdet.

Förändringar

Strandskyddet avses upphävas inom all kvartersmark (B och E) och på berörda delar av allmän platsmark (GATA) i plankartan markerad med planbestämmelsen a₁, i enlighet med vad som bedöms vara särskilda skäl i strandskyddslagstiftningen enligt miljöbalken 7 kap 18 c § punkt:

1. området har redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.
2. området är genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering väl avskilt från området närmast strandlinjen.
5. området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området,

En del av befintlig bebyggelse och gatumark ligger inom det område där strandskyddet kommer att återinträda i samband med upphävande av underliggande detaljplan. Dessa områden kommer planeras som kvartersmark för bostad (B), transformatorstation (E₁) och för allmän platsmark (GATA). Strandskyddet avses upphävas enligt 7 kap 18c§ enligt nedan då planen vinner laga kraft.

GATA1

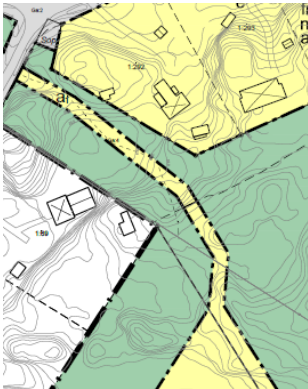
- På en utvidgning av Starvägen för att möjliggöra en yta för sophantering för de nya fastigheterna samt på övrig gatumark. Ytan upphävs med stöd av skäl 5 genom att befintliga ledningar som behövs för elförsörjning och VA är lokaliserade i gatan idag. Dessa kan inte placeras på annat ställe och behöver vara tillgängliga för åtkomst. Försörjning av el och VA är ett angeläget allmänt intresse. Anledningen till att del av område i anslutning till befintlig väg planläggs som gata är för att säkerställa en trafiksäker lösning, vilket är ett angeläget allmänt intresse. Den påverkan som sker på strandskyddets syften är begränsad eftersom allmänheten kan röra sig i området även fortsättningsvis och naturvärdena är begränsade eftersom de är starkt påverkade av dikning utmed vägen.

Kvartersmark E1

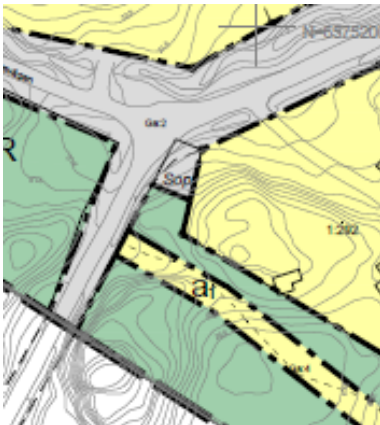
- Områdena planläggs för elstationer som ej kan placeras utanför strandskyddsområde pga grund av närhet till befintliga ledningar i vägområde och att omgivande mark är planlagd som kvartersmark bostadsändamål och strandskyddet upphävs med stöd av skäl 5. E-områdena behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse. Den påverkan som sker på strandskyddets syften är begränsad eftersom E-områdena är begränsade till yta och naturvärdena är påverkade av att det finns befintliga elstationer på platserna.

Kvartersmark B

- På ianspråktagna bostadsfastigheter upphävs strandskyddet enligt punkt 1. Varken tillgänglighet eller naturvärden bedöms påverkas eftersom alla fastigheter har skötta tomter där allmänheten inte rör/har tillträde.
- I ett stråk på fastighet Strömma 1:247 för att möjliggöra dragning av en ny, kort infart för att skapa åtkomst till de två fastigheter som här avses avstyckas. Området där vägen på kvartersmark planeras är genom bebyggelse väl avskilt från området närmast strandlinjen (skäl 2). Området närmast strandlinjen är även nyttjad för gata. Den påverkan som sker på strandskyddets syften är begränsad eftersom en väg inte avhåller allmänheten från att beträda området och naturvärden påverkas i begränsad omfattning av den föreslagna kvartersmarksytan eftersom det redan finns en stig på denna plats.
- På ett stråk vid fastigheten Strömma 1:297 som befäster befintlig infart till fastigheten (skäl 1). Marken är ianspråktagen genom befintlig infart.

Ett stråk på fastighet Strömma 1:247 för att möjliggöra dragning av en ny, kort infart för att skapa åtkomst till de två fastigheter som här avses avstyckas. Stig finns idag.

Utvidgning av Starvägen för att ställa ut sopor på för de nya fastigheterna.

Ett stråk vid fastigheten Strömma 1:297 som befäster befintlig infart till fastigheten.

På naturmark kommer strandskyddet ligga kvar. Dispens från strandskyddet krävs för badplats och bryggor inom vattenområdet (W). På vissa bostadsfastigheter har möjligheterna för nybyggnation även begränsats med prickmark på grund av markförhållanden och låglänta fuktiga områden.

Planläggningen förväntas inte innebära någon försämring för det rörliga friluftslivet och möjligheten till fri passage utmed vattnet är säkerställt i planområdet. Det upphävande som sker på kvartersmark, gata och det smala stråket på fastighet Strömma 1:247 bedöms inte heller försämrå livsvillkoren för djur- och växtlivet.

GATOR OCH TRAFIK

Gatunät-, gång-, cykel- och mopedtrafik

Förutsättningar

Planområdet kan nås via Starvägen, Lärkstigen och Hökvägen. Dessa lokalgator är i dagsläget smala och utgör en svårighet för möten, vilket kan behöva åtgärdas ifall en större andel fastigheter blir permanentbodda. Vägarna i aktuellt planområde består av enskilt gatunät, och förvaltas av Västerängs vägförening. Ingen gång- och cykelväg finns inom planområdet. Om vägarna breddas kan säkerheten för oskyddade trafikanter öka. Av befintligt anläggningsbeslut framgår att fastigheterna i området ingår i gemensamhetsanläggningen Strömma ga:2 som förvaltas av Västerängs samfällighetsförening.

Starvägen inom planområdet

Förändringar

Planen medger ökat vägutrymme för lokalgatorna för att möjliggöra förbättrad framkomlighet och ökad trafiksäkerhet. Ingen bostadsfastighet tas i anspråk för vägbreddning, och befintligt vägnät bibehålls. Vägområdet ska förutom själva vägbanan även möjliggöra plats för diken eller andra avrinningsområden och belysning, m.m.

Kollektivtrafik

I dagsläget trafikeras området med fyra busslinjer på Stavsnäsvägen. Från hållplatserna Västerängen och Strömmadal går direktbussar till Slussen (432, 433, 434), Stavsnäs (434), Djurö (433), Malma kvarn (432) och Sollenkroka (434). Det är som längst ca.1,5 km till närmste busshållplats för de boende inom planområdet. Bussarna går med en turtäthet om varje halvtimme på vardagar. En större infartsparkering finns vid Grisslinge ca 7 km från området.

Parkering

Parkering sker på respektive fastighet. Ingen gemensam parkering finns i området för eventuell infartsparkering eller allmän gästparkering.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Vatten och spillvatten

Förutsättningar

För den befintliga bebyggelsen finns enbart enskilda anläggningar för vatten och avlopp. Avloppsvattenhanteringen inom området baseras på olika typer av enskilt avlopp, t.ex. stenkistor, en-, två- och trekammarbrunnar, mer moderna infiltrationsanläggningar och filterbäddar. Enligt Bygg- och miljöavdelningen bedöms mer än hälften av samtliga avloppsanläggningar vara i undermåligt skick. Skälet till detta är att flertalet anläggningar är från 1960- och 1970-talen.

Förändringar

Nätstationer som behövs för ledningsnätet, kommer att anläggas inom område som i plankartan markerats som E-område.

Alla fastigheter inom planområdet avses anslutas till kommunala vatten- och spillvattenledningar. Ledningsnätet är tänkt att byggas ut med LTA-system (tryckavloppssystem) med separat pump för respektive fastighet. Kommunens ledningar kommer att förläggas i huvudsak i vägområdet (allmän platsmark). Uppkopplingen till kommunala spillvattenledningar kommer att minska närsaltbelastningen av fosfor och kväve till ytvattenrecipienten i takt med att enskilda avlopps- anläggningar slutar användas, eftersom många befintliga anläggningar är undermåliga. Planen möjliggör för en ökad säkerhet i och med att vägbredden kan ökas. Planen medger att kommunala vatten- och spillvattenledningar (VS) kan byggas ut, vilket förväntas ge en förbättring av vattenkvaliteten inom planområdet (se vidare om utbyggnad av kommunalt VS under Teknisk försörjning).

Dagvatten

Förutsättningar

En dagvattenutredning för hela S4-området där S4D – Strömma ingår gjordes av WRS 2010. En uppdaterad utredning utfördes av Bjerking 2016. I dagsläget avvattnas området via ett antal huvuddiken och avrinningen från området är uppdelat på ett antal utflödespunkter vilket är positivt då området på grund av detta kan betraktas som ”tåligt” eftersom flödet då fördelas och utjämnas mot flera punkter. Dock ingår ett betydande avvattningsområde inom planens gränser som genom ett dike leder vatten från Kroksjön mot Strömma kanal, vilket vid lågpunkterna för med sig en viss översvänningsrisk.

Kommunen har tagit fram en dagvattenpolicy som redovisar riktlinjer för hur dagvattenhanteringen bör ske inom kommunen samt ger fakta angående dagvatten och dagvattenhantering. Dagvattenpolicyn innebär att kommunen ska arbeta för att:

- Förorenat dagvatten inte släpps ur i miljön
- Grundvattenbalansen bibehålls
- Skador på fastigheter och andra anläggningar inte uppkommer
- Bebyggelsemiljön berikas och att vattenprocesserna synliggörs
- Bräddning i spillvattennätet på grund av dagvattenbelastning inte ska förekomma
- Inte bevilja avloppsanläggningar som kan leda till övergödning eller förorening av kommunens insjöar och vattendrag

Bilden visar naturligt instängda lågpunkter med översvämningsrisk markerad med blå färg, ju mörkare desto djupare lågpunkter

Omhändertagandet av dagvatten hanteras idag av fastighetsägarna inom kvarteretsmark och allmän platsmark, men stora delar av området består av berg, lera och morän vilket försvårar fastighetsägarens möjlighet att helt ta hand om sitt dagvatten inom fastigheten. Vid stora dagvattenmängder finns risk för att låglänta delar översvämmas.

Förändringar

För att säkra grundvattenbildningen och behålla grundvattennivån bör dagvattnet i så stor utsträckning som möjligt infiltrera i området. Då sker även en naturlig renande process i markens jordlager när vattnet tillåts infiltrera och risker för sättningar i mark minskar. Merparten av Strömma S4 ligger flera meter över havsytan och förutsättningarna för att avvattna området påverkas därför inte av en eventuell havsnivåhöjning. Det är dock viktigt att bibehålla utjämningskapaciteten för ytvatten och dagvatten, särskilt i det stora avrinningsområde som löper genom planområdet, för att undvika eventuella framtida översvämningsproblem.

I och med de ökade byggrätterna som planen medger kan de hårdgjorda ytorna inom planområdet komma att öka, vilket kan leda till en viss ökning av dagvattensflödena. Riktlinjerna i Värmdö kommuns dagvattenpolicy bör följas så att dagvattenpåverkan på recipienterna inte ökar i någon nämnvärd omfattning.

WRS dagvattenutredningen för S4-området pekar på vikten av att bevara utpekade våtmarksområden som utjämningsmagasin för att kunna hantera dagvatten. Dessutom är våtmarksområdena viktiga för den biologiska mångfalden och bör bibehållas så som de är idag.

Vid ny bebyggelse bör ökad hårdgöring kompenseras med åtgärder som gör att flöden kan utjämnas på fastigheten. Allt ytvatten bör även fortsättningsvis avledas i diken eller i naturliga avrinningsstråk i naturen. Målet ska dels vara att inte öka avrinningen från området och dels att inte öka tillförseln av näringsämnen och andra miljöstörande ämnen till områdets recipienter. En målsättning bör vara att den befintliga bebyggelsen bevaras med avseende på en karaktär av naturtomter samt att hårdgjorda ytor undviks så långt det är möjligt. Vid eventuella förändringar av vägarna samt vid VS-utbyggnad är det viktigt att avrinningsvägarna för dagvatten beaktas.

Inom kvartersmark föreslås att dagvattnet fortsatt infiltreras på respektive fastighet och leds vidare genom dike och bäck. Det är den som hanterar dagvattnet som räknas som verksamhetsutövare och är därmed skyldig att bedriva verksamheten på ett miljöriktigt sätt. Eftersom jordlagren ofta är täta sker därför främst en fördröjning inom kvartersmark, genom att leda ut takvatten från stuprör till genomsläppliga ytor som rabatter, gräsytor, grus, rasterytor och infiltrationsstråk eller till perkolationsmagasin, innan slutlig avledning i befintliga diken till recipient. Det är viktigt att befintliga diken ses över kontinuerligt och underhålls genom att dikena rensas på växter och bråten samt flödet genom trummor hålls öppna.

Brandvatten

Förutsättningar

Idag finns inget brandvattensystem inom planområdet för Strömma S4D.

Förändringar

Ett så kallat alternativt brandvattensystem kommer att tillämpas inom planområdet. Det innebär att relativt få brandposter kommer att anläggas och att brandförsvaret i första hand förväntas kunna släcka med det vatten man har med sig i tankbilen. Ett så kallat konventionellt brandvattensystem innebär kortare avstånd mellan brandposter och används framförallt i centrumområden och/eller områden med flerbostadshus. Brandposter placeras i samråd med Stockholms Brandförsvär i samband med projekteringen av vatten- och spillvattennätet.

Energi

Förutsättningar

Uppvärmning sker med olja eller el, ofta i kombination med vedeldning. Vattenfalls Eldistribution svarar för områdets elförsörjning.

Förändringar

Eventuell flytt eller förändringar av befintliga elanläggningar utförs av vattenfall men bekostas detta av den part som initierar åtgärden.

Avfall

Hämtning av hushållssopor sker normalt utefter gatan vid respektive fastighet. Två kärl behövs vid varje fastighet för insamling av matavfall och övrigt hushållsavfall. Plats för sophantering för de nya fastigheterna finns markerad på plankartan vid infarten till de två nya fastigheterna.

I Hemmesta finns miljöstation för farligt avfall, återvinningscentral och återvinningsstation.

Tele och el

Förutsättningar

TeliaSonera Skanova Access AB är huvudman för telenätet.

Förändringar

Befintliga teleanläggningar behålls så långt som möjligt. Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering bekostas detta av den part som initierar åtgärden.

GENOMFÖRANDE

Planbeskrivningen ska, enligt 4 kap. 33 § 1 st. 3 p. plan- och bygglagen, innehålla en redovisning av hur planen är avsedd att genomföras. Av redovisningen ska framgå de organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder som behövs för att planen ska kunna genomföras på ett samordnat och ändamålsenligt sätt samt vilka konsekvenser dessa åtgärder får för fastighetsägarna och andra berörda.

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Planförfarandet

Detaljplanen kommer att genomföras enligt nya plan- och bygglagen (2010:900) i dess lydelse efter den 1 januari 2015 med standardförfarande.

Tidplan planprocessen

Augusti 2015	Start-PM
Juni 2016	Samråd
November 2016	Granskning
Våren 2017	Antagande

Genomförandetid

Genomförandetiden är den tid inom vilken detaljplanen är tänkt att genomföras. Under genomförandetiden har fastighetsägarna en garanterad byggrätt i enlighet med planen. Efter genomförandetidens slut fortsätter planen att gälla tills den ersätts, ändras eller upphävs.

Genomförandetiden för allmänna platser och E-områden är 15 år och löper från det datum detaljplanen vinner laga kraft. Genomförandetiden för övrig kvartersmark är 15 år och börjar två år efter det datum detaljplanen vinner laga kraft. Detta kallas för förskjuten genomförandetid.

En anledning till att en förskjuten genomförandetid om två år tillämpas på kvartersmark för bostadsändamål är att undvika uppförande av nya bostäder, i enlighet med utökad byggrätt i detaljplanen, innan vatten- och spillvattennätet har byggts ut då detta kan leda till störande byggtrafik samtidigt som kommunen bygger ut vatten- och spillvattennätet.

Bygglov inom kvartersmark kan emellertid medges innan genomförandetiden för kvartersmark börjat löpa under förutsättning att utbyggnad av vatten och spillvattennätet har hunnit bli färdigställt och åtgärden i övrigt stämmer överens med detaljplanen.

Huvudmannaskap för allmän plats

Inom en detaljplan skiljer man på kvartersmark och allmän plats. Allmän plats omfattar exempelvis vägar och naturområden som enligt detaljplanen är avsett för ett gemensamt behov. Huvudmannen för allmän plats i en detaljplan är den som ansvarar för anläggande, drift och underhåll av den allmänna platsmarken. Huvudmannaskapet för den mark som utgör allmän plats i detaljplanen ska vara enskilt.

Strömma har idag enskilt huvudmannaskap och huvudregeln, enligt plan- och bygglagen, är att kommunen ska vara huvudman för allmän plats men om det finns särskilda skäl för det får kommunen besluta om att huvudmannaskapet för allmänna platser ska vara enskilt.

För planområdet S4D Västeräng finns särskilda skäl som motiverar att huvudmannaskapet ska vara enskilt. Dessa skäl är:

- Området är redan utbyggt och planförslaget innebär ingen mer omfattande förtätning. Områdets ursprungliga karaktär med blandad permanent- och fritidshusbebyggelse ska bibehållas.
- Västerängs samfällighetsförening ansvarar i dag för drift- och underhåll av vägar och naturmark som utgör allmän plats inom området.
- Värmdö kommun är en kommun med stora fritidshusområden och har en lång tradition av enskilt huvudmannaskap inom planlagda områden.

Samtliga vägar inom planområdet ingår i en gemensamhetsanläggning, Strömma ga:2 medan naturmarken inom planområdet, förutom naturmark som finns på fastigheten Strömma 1:104, ingår i gemensamhetsanläggningen Strömma ga:4. Naturmark, som idag är i privat ägo och som idag inte ingår i Strömma ga:4 tillförs gemensamhetsanläggningen efter planens antagande. Båda gemensamhetsanläggningarna förvaltas av Västerängs samfällighetsförening.

ANSVARSFÖRDELNING

Allmän plats: Vägar

Västerängs samfällighetsförening ansvarar för drift och underhåll av vägarna inom detaljplanen. Det är önskvärt att vägarna i området ska ha en standard som säkerställer att sopbilar, utryckningsfordon och fordon för snöhantering och halkbekämpning kan röra sig i området. Det är dock Västerängs samfällighetsförening som genom Strömma ga:2 ansvarar för vägarnas standard.

I området finns möjlighet till rundkörning för samtliga vägar och det finns inget behov av utbyggnad av vändplaner för dessa fordon. Uppställningsplats för sopkärl behövs vid Lärkstigen för de tillkommande byggrätterna på Strömma 1:104 och är markerade på plankartan med ”sop”. Då sopkärlsuppställningsplatsen är planlagd som ”GATA” bör en omprövning av Strömma ga:2 göras gällande omfattning av gemensamhetsanläggningen för att införliva område för ”sop” i Strömma ga:2 från Strömma ga:4.

Västerängs samfällighetsförening ansvarar för att vägnätet som ingår i gemensamhetsanläggningen utvecklas i takt med de behov som uppstår och att möjlighet finns till uppställning av avfallskärl där detta blir nödvändigt.

Allmän plats: Natur

Naturmarken inom planområdet ingår i gemensamhetsanläggningen Strömma ga:4 som förvaltas av Västerängs samfällighetsförening med undantag för de delar av Strömma 1:104 som föreslås bli naturmark. Det är Västerängs samfällighetsförening som genom Strömma ga:4 ansvarar för naturmarkens skötsel.

En omprövning av Strömma ga:4 krävs för anslutning av det naturområde på Strömma 1:104 som föreslås i detaljplanen. Det krävs även en ändring av befintligt naturområde som ingår i gemensamhetsanläggningen för nätstationer (E-områden), för utfart för nytilkommande byggrätter på Strömma 1:104 samt för reglering av tillfart till Strömma 1:297. En omprövning handläggs av Lantmäteriet.

Vatten och spillvatten

Det kommande verksamhetsområdet för vatten- och spillvatten (VS) utökas så att det omfattar hela planområdet. Det innebär att kommunen blir huvudman för de allmänna vatten- och spillvattennäten. Enskilda ledningar på kvartersmark anläggs och bekostas av respektive fastighetsägare.

Utbyggnad av kommunalt VS samt drift och underhåll av detta handläggs av VA-enheten på samhällsbyggnadsavdelningen. Kommunen strävar efter att samordna ledningsarbete med andra ledningsägare parallellt med de kommunala VS-ledningarna. Enskilda ledningar på kvartersmark anläggs och bekostas av respektive fastighetsägare.

Dagvatten

Dagvatten ingår inte i det kommunala verksamhetsområdet. Västerängs samfällighetsförening är genom Strömma ga:2 ansvarig för att erforderlig dagvattenavrinning kan ske från gemensamma vägar och naturområden. Inom den egna fastigheten är det fastighetsägarens ansvar att ta hand om dagvattnet. Respektive fastighetsägare ansvarar för anläggande och upprustning samt drift och underhåll av samtliga anläggningar på den egna fastigheten, t.ex. dagvattenmagasin, diken och dagvattenledningar. Se vidare i planbeskrivningen om förslag på utbyggnad och omhändertagande av dagvatten i dagvattenutredning utförda i samband med planarbetet av Bjerking AB (2016-03-17).

Elförsörjning

Vattenfall är elnätsägare inom området. Inom detaljplaneområdet finns en luftburen kraftledning som ligger på fastigheten Strömma 1:247. Luftledningen passerar över naturmarken och längs dess södra gräns. Vattenfall eldistribution har oinskrivet avtalsservitut för denna luftledning. Den kommer att markförläggas av ledningsägaren Rättigheten till anläggningen kommer att säkras med avtalsservitut.

I detaljplanen finns områden reserverade för nätstationer vilka kommer att nybyggas.

Tele

TeliaSonera Skanova Access AB ansvarar för telenätet i området.

Bebyggelse på kvartersmark

För de fastighetsägare som får en utökad bygg rätt i detaljplanen är det viktigt att tänka på att flera åtgärder kräver bygglov, rivningslov eller marklov, enligt 9 kap. plan- och bygglagen. Det åligger varje enskild fastighetsägare att ansöka om erforderliga lov.

Bygglov krävs exempelvis för att uppföra en ny byggnad, uppföra tillbyggnader på befintliga byggnader samt för vissa ändringar som väsentligt påverkar byggnadens utseende. Rivningslov krävs för att riva en bygglovspliktig byggnad, eller del av en sådan byggnad, inom detaljplanelagt område. Marklov krävs för schaktning eller fyllning inom ett detaljplanelagt område som medför att höjdläget avsevärt förändras.

I detaljplanen för Strömma S4D finns bestämmelsen n_1 som innebär att marklov krävs för fällning av träd som har en diameter större som är 15 cm eller större 1,3 m över mark.

Ansökan om bygglov, rivningslov och marklov görs till Värmdö kommuns bygg-, miljö- och hälsoavdelning. För ytterligare information samt åtkomst till blanketter för ansökan om bygglov m.m. se kommunens hemsida www.varmdo.se eller kontakta bygg- och miljökontoret på 08-570 470 00.

Markåtkomst

Ägaren till fastigheten Strömma 1:104 ansvarar för att tillförskansa sig åtkomst till erforderlig mark för tillfart till nya byggrätter inom fastigheten Strömma 1:104 enligt plankartan.

Ägaren till Strömma 1:297 ansvarar för att tillförskansa sig åtkomst till erforderlig mark för infart till fastigheten av den del som idag ligger inom Strömma 1:247.

FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR OCH KONSEKVENSER

Markägoförhållanden

Inom planområdet finns 58 bostadsfastigheter samt möjlighet till 2 nya fastigheter, se bilagd fastighetsförteckning. Väg- och naturmarken inom planområdet är i dagsläget belägen på fastigheten Strömma 1:247. I samband med detaljplanen läggs även del av Strömma 1:104 ut som naturmark.

Ledningsrätt

Kommunala vatten- och spillvattenledningar förläggs huvudsakligen inom allmän platsmark GATA. Rätten att bygga ut ledningsnätet säkerställs genom ledningsrätt. Denna rättighet prövas av Lantmäteriet efter ansökan av kommunen.

Övriga ledningshavare svarar själva för att trygga sina ledningsnät genom avtal eller ledningsrätt. Kommunen strävar efter att samordna ledningsarbeten med andra ledningsägare.

Servitut

Inom planområdet finns ett antal inskrivna avtalsservitut för brunn, väg, brygga m.m. Utöver detta finns eventuellt oinskrivna servitut eller andra rättigheter som inte är utredda. För samtliga fastigheter i detaljplanen som avstyckats i samband med förrättning 1958 (akt 01-Väm-2250) finns ett oinskrivet servitut att begagna tillbehörig mark på stamfastigheten (Strömma 1:247) som i byggnadsplan eller efterkommande planer avsatts som allmän plats, park eller väg. Detta servitut måste upphävas i de delar som berör ny tillfartsväg till Strömma 1:104 samt infart till Strömma 1:297.

De kända servituten och rättigheterna inom planområdet som kan påverkas av den nya detaljplanen framgår även av fastighetsförteckningen. Utöver det kan det finnas servitut mellan fastigheter som i och med utbyggnaden av kommunalt vatten- och spillvatten blir onödiga.

Vattenfall eldistribution har ett oinskrivet avtalsservitut för en luftledning som kommer att markförläggas. Rättigheten till anläggningen kommer att säkras med avtalsservitut.

Gemensamhetsanläggning

En gemensamhetsanläggning är en anläggning som är gemensam för flera fastigheter och förkortas ga. Lantmäteriet bildar gemensamhetsanläggningar med stöd av anläggningslagen.

Inom planområdet finns två gemensamhetsanläggningar som förvaltas av Västerängs samfällighetsförening. Gemensamhetsanläggningen Strömma ga:2 bildades med ändamål för väg. Gemensamhetsanläggningen ga:4 bildades med ändamål för grönområde. För ändring av ändamålet för gemensamhetsanläggningarna, tex för byggande av gång- och cykelväg, behöver gemensamhetsanläggningen omprövas. För ytterligare information om gemensamhetsanläggningarna, kontakta lantmäteriet.

Vid bildande av två nya fastigheter inom detaljplaneområdet bör dessa två anslutas till Strömma ga:2 och Strömma ga:4 genom omprövning av gemensamhetsanläggningen eller i samband med lantmäteriförrättning.

De båda gemensamhetsanläggningarna bör omprövas vad gäller respektive gemensamhetsanläggnings omfattning. Strömma ga:2 bör omprövas med anledning av att sopuppställningsplats regleras som gatumark i detaljplanen och därmed bör överföras till gemensamhetsanläggningen från Strömma ga:4.

Strömma ga:4 bör omprövas med anledning av förändringar av markanvändningen samt anslutande av ny naturmark. Område som i detaljplanen regleras som gatumark för sopkärlsuppställnings bör utgå ur Strömma ga:4 och överföras till Strömma ga:2. De områden där markanvändningen ändras från natur till kvartermark bör utgå ur Strömma ga:4. Det gäller område för elnätsstationer, mark för tillfart till nya fastigheter på Strömma 1:104 samt område för infart till Strömma 1:297. Den del på Strömma 1:104 som planläggs som naturmark bör regleras in i Strömma ga:4.

Förordnande enligt 113 § byggnadslagen

Enligt 113 § i byggnadslagen (1947:385) kunde en ägare till mark som skulle ingå i en byggnadsplan förordnas att, utan ersättning, upplåta obebyggd mark som skulle vara väg eller annan allmän plats i byggnadsplanen.

Inom detaljplaneområdet finns sedan tidigare en byggnadsplan, bp 137. I byggnadsplanen har länsstyrelsen förordnat ägaren av fastigheten Strömma 1:95 och Strömma 1:101 att utan ersättning upplåta all den inom fastigheten belägna, obebyggda mark som i byggnadsplanen är utlagd som väg eller annan allmän plats. Idag ingår den mark som omfattas av 113 § i gemensamhetsanläggningarna Strömma ga:2 och Strömma ga:4, och förvaltas av Västerängs samfällighetsförening.

Om mark som omfattas av 113 § förordnandet planläggs som något annat än allmän platsmark i en ny detaljplan måste beslut fattas om upphävande av förordnandet för det område som avses tas i anspråk. Länsstyrelsen är den myndighet som kan upphäva hela eller delar av förordnandet efter att kommunen skickat in en hemställan om detta. I hemställan till länsstyrelsen ska motiv för upphävandet av förordnandet framgå samt de konsekvenser som ett upphävande av förordnandet medför för rättighetshavarna (alla nuvarande fastighetsägare inom den fastställda byggnadsplan där förordnandet meddelades).

I detaljplanen kommer mark som omfattas av 113 § förordnandet att tas i anspråk för annan användning än allmän plats i de området om lagts ut som E₁ områden i plankartan samt för det mindre område som läggs ut som kvartersmark för bostadsändamål och som utgör skaft till nya byggrätter för Strömma 1:104 och tillfartsväg till Strömma 1:297. Länsstyrelsen har 2016-12-12 upphävt förordnandet.

Fastighetskonsekvenser

Bostadsfastigheterna inom planområdet erhåller större byggrätter och nya planbestämmelser införs för att reglera framtida ny-, till- och ombyggnader.

Den fastighet varpå all allmän platsmark i form av GATA och NATUR är belägen är Strömma 1:247. Detta utrymme är emellertid upplåtet till Strömma ga:2 och Strömma ga:4 och förvaltas av Västerängs samfällighetsförening. I den nya detaljplanen fastställs användningen inom ga:2 och ga:4 som allmän platsmark förutom den del som istället blir kvartersmark för bostadsändamål för tillfart till nya byggrätter från Strömma 1:104 samt tillfartsväg till Strömma 1:297.

Strömma 1:104 är sedan tidigare inte planlagd och kommer att planeras för bostadsändamål samt naturmark. Naturmarken blir allmän plats och planeras ingå i Strömma ga:4.

E-områden för Vattenfalls transformatorstationer (nätstationer) fanns inte utmärkta i de tidigare byggnadsplanerna. Detta innebär att användningen ändras från tidigare allmän plats park till kvartersmark. Nätstationerna nyanläggs, rättigheten till marken kommer att säkras i en lantmäteriförrättning.

Tabell över fastighetskonsekvenser

Fastighet/GA	Rättigheter och markanvändning	Byggrätt och minsta fastighetsstorlek
Strömma 1:104	Fastigheten har del i gemensamhetsanläggningen Strömma ga:2 som behöver omprövas. Läs mer under rubriken <i>Gemensamhetsanläggning</i> .	Fastigheten ges möjlighet till avstyckning av två nya fastigheter med en minsta fastighetsstorlek om 2 500 kvm.

	<p>Fastigheten är belastad med ett antal inskrivna avtals servitut varav ett gäller brunn vilket behöver lösas i samband med avstyckning från fastigheten.</p> <p>Del av fastigheten planläggs som naturmark.</p>	<p>Största byggnadsarea för huvudbyggnad är 250 kvm. Största bruttoarea för huvudbyggnad är 360 kvm. Största totala byggnadsarea för komplementbyggnad är 80 kvm (ej enskild över 60 kvm). Högsta antal våningar är två. Endast friliggande bostadshus.</p>
Strömma 1:247	<p>Fastigheten har del i gemensamhetsanläggningen Strömma ga:2 som behöver omprövas. Läs mer under rubriken <i>Gemensamhetsanläggning</i>.</p> <p>Inom planområdet är fastigheten upplåten till ga:4 vilken behöver omprövas, se mer under rubriken <i>Gemensamhetsanläggning</i>.</p> <p>Strandskyddet upphävs på delar av fastigheten som är utlagd som väg.</p> <p>Fastigheten är belastad med ett oinskrivet servitut (01-Väm-225) som måste upphävas i de delar som övergår till kvartersmark genom detaljplanen.</p>	Ej aktuellt
Strömma 1:257 - 1:264	<p>Fastigheten har del i gemensamhetsanläggningarna Strömma ga:2 och Strömma ga:4 som behöver omprövas. Läs mer under rubriken <i>Gemensamhetsanläggning</i>.</p> <p>Mark som tidigare varit allmänt tillgänglig planläggs</p>	<p>Största byggnadsarea för huvudbyggnad är 250 kvm. Största bruttoarea för huvudbyggnad är 360 kvm. Största totala byggnadsarea för komplementbyggnad är 80 kvm (ej enskild över 60 kvm). Högsta</p>

	<p>som kvartersmark och Länsstyrelsens förordnande enligt 113 § byggnadslagen upphävs. Läs mer om förordnandet under rubriken <i>Förordnande enligt § 113 byggnadslagen</i>.</p>	<p>antal våningar är två. Endast friliggande bostadshus.</p>
<p>Strömma 1:248 – 1:249, 1:256, 1:279 - 1:286, 1:289 - 1:293, 1:299, 1:303-1:305</p>	<p>Fastigheten har del i gemensamhetsanläggningarna Strömma ga:2 och Strömma ga:4 som behöver omprövas. Läs mer under rubriken <i>Gemensamhetsanläggning</i>.</p> <p>Mark som tidigare varit allmänt tillgänglig planläggs som kvartersmark och Länsstyrelsens förordnande enligt 113 § byggnadslagen upphävs. Läs mer om förordnandet under rubriken <i>Förordnande enligt § 113 byggnadslagen</i>.</p> <p>Strandskyddet upphävs på hela eller delar av fastigheten, ser närmare karta om upphävande av strandskydd på plankartan.</p>	<p>Största byggnadsarea för huvudbyggnad är 250 kvm. Största bruttoarea för huvudbyggnad är 360 kvm. Största totala byggnadsarea för komplementbyggnad är 80 kvm (ej enskild över 60 kvm). Högsta antal våningar är två. Endast friliggande bostadshus.</p>
<p>Strömma 1:265 - 1:269, 1:271-1:272</p>	<p>Fastigheten har del i gemensamhetsanläggningarna Strömma ga:2 och Strömma ga:4 som behöver omprövas. Läs mer under rubriken <i>Gemensamhetsanläggning</i>.</p> <p>Mark som tidigare varit allmänt tillgänglig planläggs som kvartersmark och</p>	<p>Största byggnadsarea för huvudbyggnad är 250 kvm. Största bruttoarea för huvudbyggnad är 360 kvm. Största totala byggnadsarea för komplementbyggnad är 80 kvm (ej enskild över 60 kvm). Högsta antal våningar är två. Endast friliggande bostadshus.</p>

	<p>Länsstyrelsens förordnande enligt 113 § byggnadslagen upphävs. Läs mer om förordnandet under rubriken <i>Förordnande enligt § 113 byggnadslagen</i>.</p>	<p>Bebyggelsen begränsas på delar av fastigheten genom så kallad prickmark.</p>
<p>Strömma 1:250 - 1:255, 1:270, 1:273 - 1:278, 1:287 - 1:288, 1:294 - 1:296, 1:298 1:300 - 1:302</p>	<p>Fastigheten har del i gemensamhetsanläggningarna Strömma ga:2 och Strömma ga:4 som behöver omprövas. Läs mer under rubriken <i>Gemensamhetsanläggning</i>.</p> <p>Mark som tidigare varit allmänt tillgänglig planläggs som kvartersmark och Länsstyrelsens förordnande enligt 113 § byggnadslagen upphävs. Läs mer om förordnandet under rubriken <i>Förordnande enligt § 113 byggnadslagen</i>.</p> <p>Strandskyddet upphävs på hela eller delar av fastigheten, ser närmare karta om upphävande av strandskydd på plankartan.</p>	<p>Största byggnadsarea för huvudbyggnad är 250 kvm. Största bruttoarea för huvudbyggnad är 360 kvm. Största totala byggnadsarea för komplementbyggnad är 80 kvm (ej enskild över 60 kvm). Högsta antal våningar är två. Endast friliggande bostadshus.</p> <p>Bebyggelsen begränsas på delar av fastigheten genom så kallad prickmark.</p>
<p>Strömma 1:297</p>	<p>Fastigheten har del i gemensamhetsanläggningarna Strömma ga:2 och Strömma ga:4 som behöver omprövas. Läs mer under rubriken <i>Gemensamhetsanläggning</i>.</p> <p>Mark som tidigare varit allmänt tillgänglig planläggs som kvartersmark och Länsstyrelsens förord-</p>	<p>Största byggnadsarea för huvudbyggnad är 250 kvm. Största bruttoarea för huvudbyggnad är 360 kvm. Största totala byggnadsarea för komplementbyggnad är 80 kvm (ej enskild över 60 kvm). Högsta antal våningar är två. Endast friliggande bostadshus.</p>

	<p>nande enligt 113 § byggnadslagen upphävs. Läs mer om förordnandet under rubriken <i>Förordnande enligt § 113 byggnadslagen</i>.</p> <p>Strandskyddet upphävs på hela eller delar av fastigheten, ser närmare karta om upphävande av strandskydd på plankartan.</p> <p>Fastigheten måste skaffa sig rättighet till den mark för infart som ändras från naturmark till kvartersmark.</p>	Bebyggelsen begränsas på delar av fastigheten genom så kallad prickmark.
Strömma ga:2	Gemensamhetsanläggningen behöver omprövas gällande anslutning av nya fastigheter.	Ej aktuellt
Strömma ga:4	<p>Gemensamhetsanläggningen behöver omprövad gällande anslutning av nya fastigheter samt vilket område den omfattar.</p> <p>Mark som tidigare varit allmänt tillgänglig planläggs som kvartersmark och Länsstyrelsens förordnande enligt 113 § byggnadslagen upphävs. Läs mer om förordnandet under rubriken <i>Förordnande enligt § 113 byggnadslagen</i>.</p>	Ej aktuellt

EKONOMISKA FRÅGOR OCH KONSEKVENSER

Vägar och övriga gemensamma anläggningar

Fastighetsägarna inom detaljplaneområdet bekostar utbyggnad av allmän plats samt erforderliga gemensamma anläggningar såsom vägar och dagvattensystem. Kostnadsnivån för enskilda fastigheter, samt vilka fastigheter som berörs, avgörs utifrån de andelstal som bestämts i anläggningsförrättningen för respektive gemensamhetsanläggning eller vad som framkommer vid lantmäteriets handläggning av omprövning av anläggningarna.

Förrättningskostnad och ersättning

Strömma 1:104 och Strömma 1:297 står för ersättning vid förvärv av rätt till mark för väg respektive infart samt förrättningskostnad om inte annat överenskoms mellan sakägarna eller beslutas av Lantmäteriet.

Vid en omprövning av en anläggningsförrättning beslutar Lantmäteriet om fördelning av förrättningskostnaderna mellan sakägarna om inte annat överenskoms mellan sakägarna. Vid en omprövning av en anläggningsförrättning är respektive delägande fastighet i gemensamhetsanläggningen sakägare och inte samfällighetsföreningen som förvaltar gemensamhetsanläggningen. Eventuella ersättningar för förvärv av mark eller för rättigheters in- eller utträde står respektive part för.

Respektive fastighetsägare ansvarar för förrättningskostnader och eventuella ersättningar till fastighetsägare i samband med fastighetsreglering eller upplåtelse av servitut eller annan rättighet.

Nätägaren till elnätsstationerna ska tillskapa sig rätt till mark för dessa och ansvarar för ersättningar och förrättningskostnader i samband med detta.

Värmdö kommun ansvarar för att ansöka om och bekosta förrättning för ledningsrätt för kommunala vatten- och spillvattenledningar inom planområdet. För övriga ledningsrätter inom området ansvarar respektive ledningsägare.

Utbyggnad av Vatten- och spillvattenledningar

Värmdö kommun ansvarar för och bekostar utbyggnaden av kommunala vatten- och spillvattenledningar inom allmän platsmark i området. Denna kostnad tas ut i enlighet med kommunens VA-taxa. Se ytterligare information under rubriken ”VA-anläggningsavgift”. För framdragning av servisledningar inom kvartersmark samt upprättande av förbindelsepunkt för respektive fastighet står respektive fastighetsägare kostnaden.

Dagvatten

Västerängs samfällighetsförening ansvarar för och bekostar de åtgärder som krävs för att omhänderta dagvattnet inom allmän platsmark. För omhändertagande av dagvatten inom respektive bostadsfastighet står varje enskild fastighetsägare för kostnaden.

Dike

Genom detaljplanen rinner idag ett dike. En förändring av diket, t.ex. läge, bredd eller djup är en typ av vattenverksamhet och ska hanteras enligt 11 kapitlet i miljöbalken. Det finns tre olika sätt att hantera en vattenverksamhet varav verksamhetsutövaren (samfällighetsföreningen) väljer sätt och ansvarar för att utförandet sker i enlighet med det sätt man valt att gå fram. Mer information om vattenverksamhet finns på Stockholms länsstyrelses och Värmdö kommuns hemsidor.

El, tele och bredband

Respektive fastighetsägare bekostar eventuell anslutning till bredband, el- och telefonät. Respektive ledningsägare bekostar eventuell förrättning för ledningsrätt. Flytt av ledningar bekostas av den som önskar flytta ledningen.

Avgifter och taxor

Bygglovavgift

Bygglovsavgiften betalas av respektive fastighetsägare då de ansöker om bygglov för att utnyttja den byggrätt som medges i detaljplanen. Byggnadsnämnden får ta ut avgifter för beslut om lov m.m. enligt 12 kap. 8 § plan- och bygglagen. Grunderna för hur avgifterna ska beräknas ska anges i en taxa som beslutas av kommunfullmäktige. Den taxa som gäller varje år finns tillgänglig på kommunens hemsida www.varmdo.se. Den taxa som avgiften baseras på är den gällande taxan det år då handläggning av bygglovsärendet påbörjas.

Planavgift

Kommunen får, enligt 12 kap. 9 § plan- och bygglagen, ta ut planavgifter för att täcka kostnader för att upprätta eller ändra detaljplaner eller områdesbestämmelser. Planavgiften för upprättandet av detaljplanen för Strömma S4D tas ut av fastighetsägare inom planområdet efter att de beviljats bygglov. Grunderna för hur planavgiften ska beräknas och i vilka fall planavgift ska tas ut anges i en taxa som beslutas av kommunfullmäktige. Den gällande plantaxan finns tillgänglig på kommunens hemsida, www.varmdo.se.

VA-anslutningsavgift

Kostnaden för kommunalt VS tas ut enligt för varje tidpunkt gällande VA-taxa. Anslutningsavgift för VS för en normalvilla är ca 240 000 kr år 2015. Anläggningsavgiften täcker kostnaden för vatten och spillvatten fram till förbindelsepunkt. Fastighetsägaren ansvarar själv för ledningsdragningen från kommunens förbindelsepunkt till den byggnad som ska anslutas.

KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE

Konsekvenser för miljön

Utbyggnaden av det kommunala vatten- och spillvattennätet (VS) minskar belastningen på miljön. Vattenkvaliteten i grund- och ytvatten kommer sannolikt förbättras. Risken för radon i enskilda brunnar försvinner också i och med utbyggnaden av kommunalt VS.

Ökad markanvändning i och med större byggrätter kan eventuellt påverka möjligheten för markvatten att infiltreras naturligt på fastighetsmark. Eventuell förtätning av området kan också komma att förändra landskapsbilden bland annat i och med att stora fastigheter med mer vegetation blir mindre.

Genom ett ökat permanentboende kan det komma att bli en marginell ökning av luftföroreningar. De bedöms dock inte att bidra till att miljö kvalitetsnormerna för luft överskrids.

Konsekvenser för hälsa och säkerhet

Genom införande av kommunalt vatten och spillvatten minskar risken för skadliga utsläpp i planområdets mark- och vattenområden.

Ekonomiska konsekvenser

Planarbetet finansieras delvis med PFO-projektets driftbudget. En del av planarbetet förväntas återbetalas till kommunen genom planavgifter vid ny- och tillbyggnation kopplat till bygglovsavgifter. Planavgifterna baseras på årets taxa som beslutas varje år. Utbyggnaden av kommunala VS-ledningar kommer att finansieras via VA-taxans anslutningsavgifter. Se mer utförlig beskrivning av ekonomiska konsekvenser under underrubriken ”Ekonomiska frågor och konsekvenser”. Områdets detaljplanläggning är budgeterad i PFO-projektets budget för 2015 och 2016.

Fastighetskonsekvenser

Bostadsfastigheterna inom planområdet erhåller större byggrätter och nya planbestämmelser införs för att reglera framtida ny-, till- och ombyggnation. För mer utförlig information om fastighetskonsekvenser se ”Fastighetsrättsliga frågor och konsekvenser”.

Sociala konsekvenser

Genom att byggrätten ökar ges möjlighet för flera barnfamiljer att bosätta sig i området. De stora fastigheterna, närheten till naturen och goda bussförbindelser ger goda uppväxtnöjligheter för barn och ungdomar. Planens förslag till ökad vägbredd kan möjliggöra anläggningar av mer trafiksäkra vägar och utrymme för gångbana. Tillgängligheten för funktionshindrade bedöms vid bygglovsprövning av nya byggnader. De boende får genom planläggningen möjlighet att ansluta till

vatten- och spillvattenledningar, bygga nya bostadshus och i ett fall skapa två nya fastigheter.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Kommunala tjänstemän och konsulter som medverkat i planarbetet

Helena Gåije, projektledare och planarkitekt

Viveca Jansson, kommunekolog

Anna Török, planarkitekt

Rick Hoogduyn, planarkitekt

Ingegerd Hedmark, exploateringsingenjör Structor

Hanna Linngård, exploateringsingenjör Structor

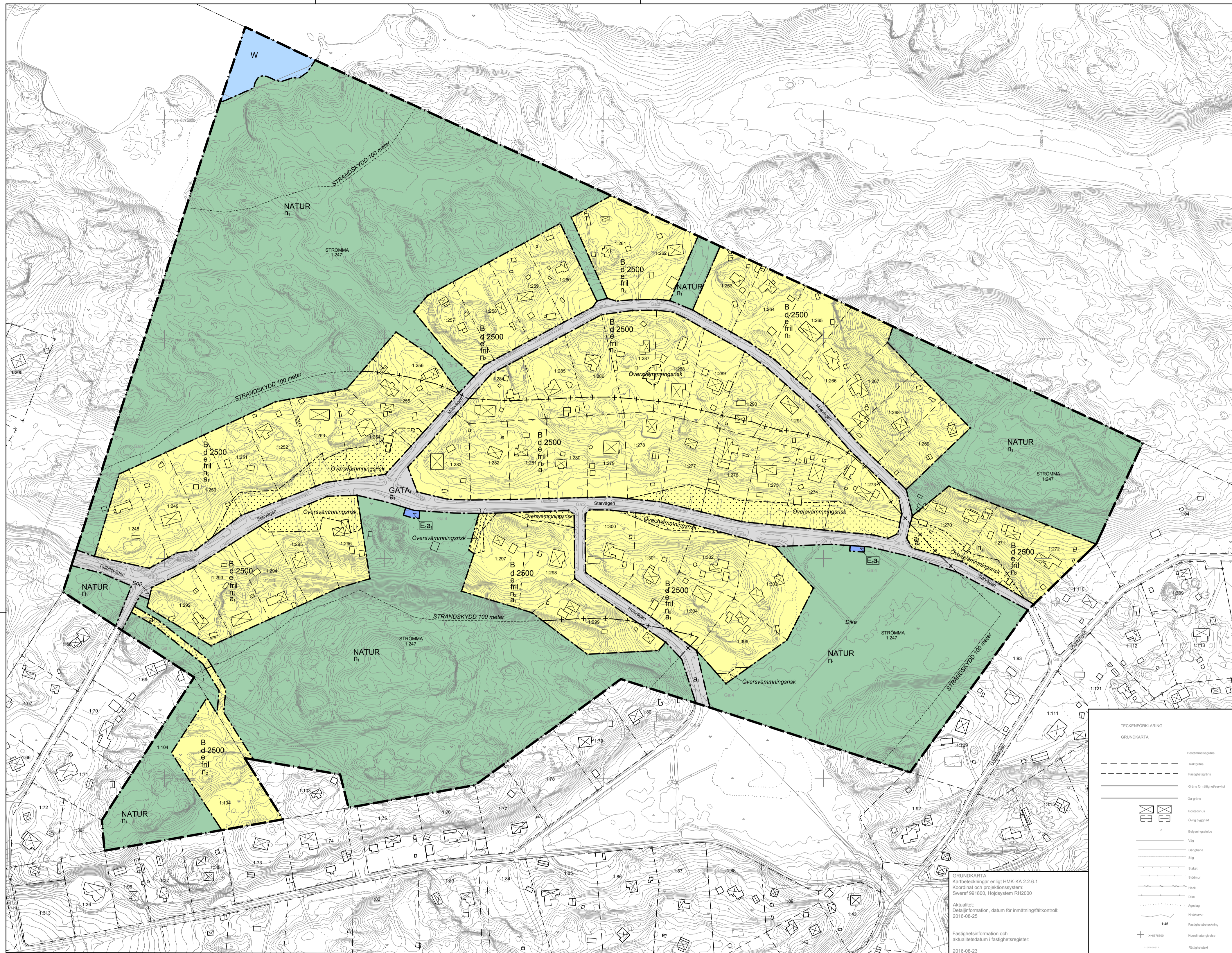
Värmdö 2017-01-23

SAMHÄLLSBYGGNADSAVDELNINGEN

Henrik Lundberg
Samhällsutvecklingschef

Helena Gåije
Planarkitekt

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela planområdet. Byggnader som tillkommit i laga ordning och som inte överensstämmer med bestämmelserna ska anses planenlig. Om sådan byggnad helt eller delvis förstörts genom våda får ny byggnad återuppföras om inte byggnadens volym eller våningsantal ökas.

Gränser

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns
- Administrativ gräns

Användning av allmän platsmark med enskilt huvudmannaskap (PBL 4 kap 8 § punkt 2)

- GATA_a Lokalgata
- NATUR Natur

Användning av kvartersmark (PBL 4 kap 5 § punkt 3)

- B Bostäder
- E₁ Transformatorstation

Användning av vattenområde (PBL 4 kap 5 § punkt 3)

- W Öppet vattenområde

Egenskapsbestämmelser för utformning av allmän platsmark med enskilt huvudmannaskap

- n₁** Marklov krävs för fällning av träd med diameter om 15 cm eller större 1,3 m över mark (PBL 4 kap 8 § punkt 2)

Egenskapsbestämmelser för kvartersmark

- e** Största byggnadsarea för huvudbyggnad är 250 m². Största bruttoarea för huvudbyggnad är 360 m². Största totala byggnadsarea för komplementbyggnader är 80 m² (ej enskild över 60 m²). Endast en huvudbyggnad per fastighet. (PBL 4 kap 11 § punkt 1)
- d 0000** Minsta fastighetstorlek i m² (PBL 4 kap 18 § första stycket)
- fril** Endast friliggande enbostadshus (PBL 4 kap 16 § punkt 1)
- n₂** Hårdgjorda ytor per fastighet får inte överstiga 1000 m² (PBL 4 kap 10 § och 13 §)

Högsta byggnadshöjd är 6,5 meter för huvudbyggnad och 3 meter för komplementbyggnad. (PBL 4 kap 11 § punkt 1 eller 16 § punkt 1)

Byggnader ska placeras minst 4,5 meter från fastighetsgräns mot annan bostadsfastighet och minst 6 meter mot allmän plats om inte annat framgår i plankartan (PBL 4 kap 16 § punkt 1)

- Byggnad får ej uppföras (PBL 4 kap 11 § punkt 1 eller 16 § punkt 1)

Administrativa bestämmelser

Kommunen är inte huvudman för allmänna platser (PBL 4 kap 7 §)

Genomförandetiden för allmän plats och E-område är 15 år från den dag planen vinner laga kraft. Genomförandetiden för kvartersmark är 15 år och börjar löpa 2 år från den dag planen vinner laga kraft. (PBL 4 kap 21 §)

- a₁** Strandskydd upphävs (PBL 4 kap 17 §)

ILLUSTRATION

Illustrationslinjer

- Föreslagen fastighetsgräns
- Illustrationstext

0 20 40 60 80 100 120 140 160 180 200 m
Skala: 1:2000 vid A1
Skala: 1:4000 vid A3

☐ Till planen hör:	☒ Fastighetsförteckning	☐
☒ Planprogram	☒ Samrådsredogörelse	☐
☒ Planbeskrivning	☐ Illustrationskarta	☐
☐ Miljökonsekvensbeskrivning	☒ Granskningsutlåtande	☐

Detaljplan för Strömma 1:292 m.f. PFO-delområde S4D Västeräng

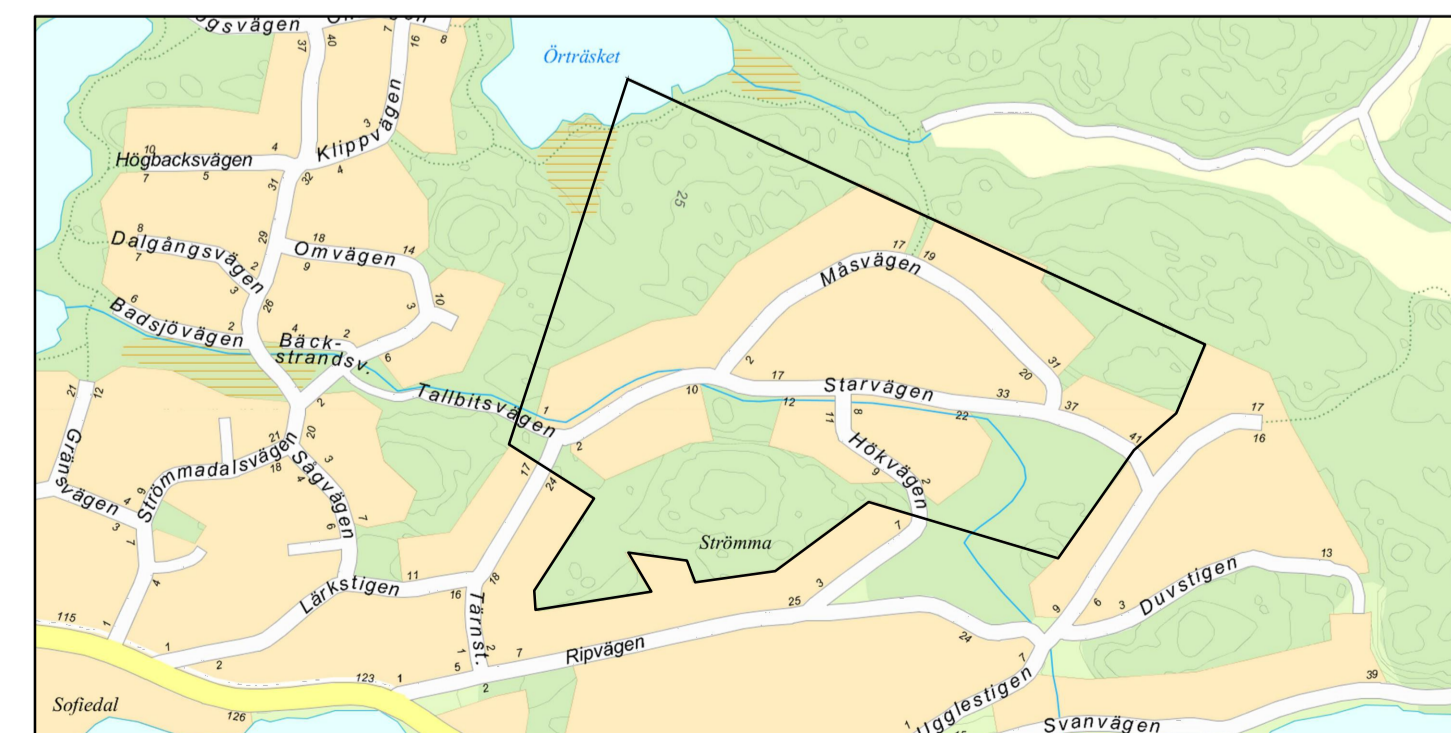

Värmdö kommun	Stockholms Län	Beslutsdatum	Instans
ANTAGANDEHANDLING		Godkännande	
Upprättad enligt PBL (2010:900) i dess lydelse efter 1 januari 2015		Antagande	
Upprättad 2017-01-23		Laga kraft	
		15KS/73	
Henrik Lundberg Samhällsutvecklingschef		Helena Gåije Planarkitekt	

ÖVERSIKTSKARTA

PLANOMRÅDESGRÄNS

OMRÅDE DÄR STRANDSKYDD UPPHÄVS

